

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

Londono svarba

Ziaurus karas už galybę ore tebesitęsė visą pereiną savaitę tarp anglų ir vokiečių. Jis veikiausiai dar ilgai tęsis, nors vokiečiai jau gyrėsi, kad jie jau tapo oro valdovais. Jų, sako, nebegali sulaikyti anglai ir jie gali bombarduoti Angliją kokią tik nori ir kada tik nori. Tačiau ir anglai parodė, kad jie gali bombarduoti Vokietiją ir vokiečių užimtose vietose ką tik nori ir kada tik nori. Oro atakos tebėra tokių rūšių, kad pilnas apsigynimas nuo jų jokiais būdais kol kas nėra pasiekiamas. Anglai sakė, kad jie apsigynimą nuo oro atakų nuolat gerino ir pereiną savaitę atsiekė dar didesnių pagerinimų. To pasekoje vokiečių bombardavimas nebepadaręs tiek nuostolių, kiek pirmiau padarydavęs.

Londonas yra Anglijos gyvybės centras, Anglijos širdis, Anglijos smegenys, Anglijos didžiausia prielauka ir dirbtuvė, ir visos Anglijos imperijos neatrūšamas mazgas randasi Londone. Londono netekus, Anglija nebegalėtų būti Anglijos imperijos. Tas gal yra taip ir iš kitos pusės: kol Londonas pasiliks Londonu, Anglija ir jos imperija nesulauks galo. Todel, nežiurint kokius kitus planus Hitleris turėtų, jis nesiliaus bombardavęs Londono. Išnaikinti Londoną yra jo didžiausias uždavinys, ir jis matyt žino, kad jo neatsiekęs jis bus pralaimėtoju kare.

Dar neaišku, koks bus karas Afrikoj ir Azijoj

Hitleris su Mussoliniu, pasimatę ant Italijos ir Vokietijos sienos tarp kalnų Brennero miestelyje, be abejo svarstė planus, kaip užpulti Angliją jos kolonijose Afrikoj apie Viduržemio jūrą ir Arabijoj. Nors Hitleris tik Londonas visuomet galvoje pasilieka ir jis nuo Londono neatsitrauks, šią žiemą jis matyt sutiko vesti karą prieš Angliją šiltesniuose kraštuose. To karo tikslas būtų gauti aliejaus šaltinius Irake ir Savdi Arabijoj, bet pirmoji vietoj išvyti Anglijos laivyną iš Viduržemio jūros, paimti Suez kanalą ir atkirsti tiesioginį Anglijos susisiekimą su Indija. Tuomet Mussolini galėtų turėti "mare nostrum" ir buti visos šiaurinės Afrikos viešpatius. Tuomet ir Hitleris galėtų pasiekti Bagdadą ir turėti Irako aliejaus šaltinius.

Iš pereinios savaitės įvykių dar nepaaiškėjo iš kurio galyto dar suplanuotą žeminį karą abu diktatoriai pradės vesti. Italų armija, jau senai sustojusi ties Sidi Barrani Egipte, dar nepasijudino nei žingsnio toliaus iš tos vietos. Buvo kalbėta, kad vokiečiai gal pasisims vadovauti Egipto karui, bet to dar neatsitiko. Maži pulkai vokiečių betgi buvo pasiųsti Egiptan. Jie ten bukvėnukę tik mokintis kaip reikia karą vesti šalyj, kur didelės armijos negali rasti vandens atsigeriti ir turi traukti karštam smiltinių tyrų vėjui pučiant.

Iš Sidi Barrani jūros pakraščiu jau nebe taip toli į

Aleksandriją, kur Anglijos karo laivynas turi savo svarbiausią bazę. Vienok sunkios klimatinės aplinkybės ir anglų karo laivų buvimas ties jūros pakraščiais tą neperdaug ilgą kelią padaro nepakeliamai sunkiu. Jeigu italai galėtų nu-eiti iki Aleksandrijos ir ją paimti, tai anglų karo laivynas gal būtų priverstas bėgti iš Viduramžio jūros, nes nebeturėdamas iš kur pasiimti aliejaus ir amunicijos jis plaukiotų ilgai nebegalėtų. Nors anglai turi dar kitų laivyno sandėlių Maltoje ir Palestinoje, bet Aleksandrijos uoste yra jų svarbiausias sandėlis. Italams labai norėtųsi užimti Aleksandriją, bet kol kas tas kąsnis dar pertoli nuo jų burnos.

Ar eis per Turkiją?

Prie Suez Kanalo ir Aleksandrijos galima būtų eiti ir iš rytų pusės. Anam gale Viduramžio jūros randasi Turkija ir Syrija, o už jų Irakas ir Iranas, o iš čia į pietus Arabija. Turkiją galima užpulti iš Rumanijos perplaukus Juodąją jūrą, arba iš Bulgarijos ir Graikijos, paėmus Instabulą ir Dardanelus, arba perplaukus Aigėjo jūrą. Norėdami užimti anglams iš rytų pusės, vokiečiai kitaip negali daryti, kaip tik eiti per Turkiją. Tam jie turi arba gauti Turkijos sutikimą arba Turkiją užkariauti. Turkija yra Anglijos sąjungininkė. Nežiurint į tai, ji būtų priversta pasiduoti, jeigu Sovietų Rusija nesutiktų ateiti jai į pagalbą. Ar Turkija kariautų ar nekariautų, Vokietija savo armijas į Turkiją turėtų siųsti per Vengriją, Rumaniją ir Bulgariją, o taipgi per Vengriją, Jugoslaviją ir Graikiją. Tos šalys irgi turėtų arba pasiduoti vokiečiams arba su jais kariauti. Vokiečiai jau beveik turi savo pusėje Vengriją, Rumaniją ir Bulgariją, bet dar nenori vokiečiams pasiduoti ir norėtų prieš juos imtis Jugoslaviją ir Graikiją. Ar Jugoslaviją su Graikija priešintųsi vokiečiams, tai priklauso nuo to ką darys Turkija, o Turkijos elgesys priklausys nuo Rusijos. Kaip neįsisi, išsina, kad Hitleris turi vėl ką nors Stalinui atkisti, jeigu jis nori anglams užimti iš užpakalio per Turkiją. Kol kas nežinia dar, ar Hitleris su Stalinu jau yra apie tai susitarę.

Tuo tarpu jie dar turi savo prirengiamas komedijos atlošti. Iš tų komedijų lošimo pamatysime koks susitarimas ar nesutarimas yra tarp Stalino ir Hitlerio Turkijos klausime. Bet kad komedija jau yra lošiama iš to vien galima būtų spėti, kad Stalinas toliaus lošs juodvarnio rolę ir naudosis dvėselenia, kurią jam Hitleris numeta.

Hitlerio ir Stalino manevrai be reikšmės

Hitlerio ir Stalino komedijos lošimas prasidėjo Rumanijoje. Hitleris, turėdamas Rumanijoje atsidavusį jam diktatorių Antonescu, pereiną savaitę jau nusiuntė daugybę vokiečių kariuomenės į Rumaniją. Vokiečiai vyliugingai aiškino, kad kariuomenė Rumanijon yra siunčiama tik apsaugai aliejaus šaltinių nuo anglų sabotažo. Buvo slepiama

Atvyko Amerikon

JADVGA TUBELIENĖ

Netekusi Lietuvoj visko, Jadvyga Tubelienė, Vilniaus Kraštui Remti Draugijos pirmininkė, šios savaitės pradžioje atvyko graikišku laivu į New Yorką. Su ja atvyko jos jauna dukrelė Marytė, o taipgi dešimtys kitų lietuvių, kurie buvo priversti apleisti savo tėvynę. Ponios Tubelienės rupeščių Amerikoj bus sukelti pinigų šelpimui nelaimingų Lietuvos tremtinių, kurie dabar kenčia vargą Vokietijos koncentracijos lageriuose.

kiek vokiečių kariuomenės pasiūsta Rumanijon, bet į savaitės pabaigą buvo žinoma, kad vokiečių kariuomenės buvo pilna visuose Rumanijos miestuose. Iš kitos pusės Stalinas sutarė daugybę Raudonosios armijos pulkų, daugybę tankų ir aeroplanų prie Rumanijos rubežiaus, Bukovinoj ir Besarabijoje.

Tačiau visiems aišku buvo, kad nei Stalinas nei Hitleris visai dar nemanoma vienas su kitu kariauti del Rumanijos. Rumanija jau yra Hitlerio visos jos alieju ir maistu, o kartu Rumanija pasilieka neutralę valstybę, kas reiškia, kad ji gali turėti maždaug nesuvaržytą apsimainymą prekėmis su kitomis šalimis. Rumanijos neutralumas reikalingas yra Hitleriui, ir veikiausiai Hitlerio patarimu Rumanijos valdžia išvengė pertraukimo diplomatinį ryšių su Anglija.

Pereiną savaitę Jugoslavija pareiškė, kad ji savo nepriklausomybės nepaaukos be karo. Po to buvo kalbama, kad Jugoslavija, Graikija ir Turkija pradėjusios pasitarimus apie padarymą bendro apsigynimo sutarties. Buvo žinių, kad ir Sovietų Rusija dalyvausiuose pasitarimuose, bet kad Rusija nieko toms trims valstybėms nežadėjus, išskyrus "moralę" paramą.

Išrodė, kad jeigu Hitleris bus priverstas kariauti Balkanuose, tai jis ten dar dabar nekariaus. Jis tikisi ir bandys toliaus užkariauti Balkanus ekonominiu spaudimu be karo.

Kaip Anglija kariauja už Lietuvos nepriklausomybę

Mums lietuviams labai įdomus buvo tolimiesi diplomatiniai pasikalbėjimai tarp Anglijos ir Sovietų Rusijos. Ne-

daug žinių iš tų pasikalbėjimų praspūdo į spaudą, bet iš to kas galima buvo pastebėti, išrodė, kad Anglija laikėsi savo, o Sovietų Rusija savo. Mums smagu buvo, kad Anglija laikėsi savo, nes tai yra laikymasis Lietuvos naudai. Anglija vis dar nenustoją vilties gauti Sovietų Rusijos paramą kare su Hitleriu. Bet Anglija tos paramos iš Rusijos negauna tik todėl, kad Anglija nesutinka atiduoti Rusijai Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Rusai dar prieš karą to reikalavo iš Anglijos už savo paramą prieš Hitlerį. Jeigu anglai būtų pereinai metais sutikę atiduoti Sovietų Rusijai Lietuvą, Latviją ir Estiją, tai rusai būtų stoję ginti Lenkiją ir gal nei karo visai nebūtų buvę. Taip bent rusai sako. Jų žodžiams, žinoma, niekas negali tikėti.

Dabartiniuose pasikalbėjimuose rusų parama anglams vėl užkliuva tik už Lietuvos, Latvijos ir Estijos. Rusai griežtai reikalauja, kad Anglija pripažintų Lietuvą, Latviją ir Estijos okupaciją kaip amžiną dalyką. Jie sako: jūs pirmiausia pripažinkit, kad Lietuva, Latvija ir Estija priklauso Rusijai, o paskui mes tik galėsime kalbėtis kokia paramą mes norėtume duoti jums kare prieš Hitlerį. Anglai jiems atsako: jeigu mes negalėjom jums atiduoti Lietuvos, Latvijos ir Estijos pirmiausia, tai kaip mes galime dabar tą padaryti, kad jūs jiega ir prievarta tuos kraštus užimėt.

Reikia tiesiog stebėtis, kaip anglai tvirtai laikosi teisingumo principo. Rodos kas jiems reikštų pasakyti: jūs žinokitės sau su Lietuva, tik atleikite ir išgelbėkite mus nuo tuos įprakeiktų Hitlerio bombų, kuriomis jis baigia griauti mūsų Londoną. Juk iš Lietuvos

Anglijai nėra jokios naudos ir Anglija Lietuvos niekad nenorėjo ir nesitikėjo kontroliuoti. Bet ne, nors budami ir baisiausioj padėty, anglai nepripažysta pavergimo mažųjų kraštų. Išrodė, kad Anglija jau čia nebe už save kariauja, bet kariauja už Lietuvą, už Latviją, už Estiją, už Lenkiją ir kitas šalis, kurias tiranai pavėgė.

Su Anglijos principaliu nusistatymu šiame dalyke pilnai sutinka Suvienuytųjų Amerikos Valstijų nusistatymas nepripažinti agresoriams teisių jodinėti ant mažųjų tautų. Tame dalyke Amerika remia Angliją, o Anglija remia Ameriką.

Kol Anglija ir Amerika nėra sumuštos ir pavergtos, iš tų abiejų šalių dar vis girdėsime teisingų žmoniškų principų pareiškimus.

Japonijos grąsinimai

Anglijos atsakymas į Vokietijos, Italijos ir Japonijos karišką sutartį buvo nusprendimas vėl atidaryti Burmos kelią, kuriuo amunicija ir ginklai gali būti pristatomi Kinijos vadui Kaišekui. Japonija, užėmusi francuzišką Indo-Kiniją, dabar jau arčiau bus prie to kelio, kurs bus atidarytas nuo anglų Burmos iki Kunmingo Kinijoje. Japonai galės lengviau tą kelią bombarduoti iš aeroplanų, bet visvien tuo keliu važiuos vėžimai ir trokai su amunicija kiniečiams. Japonai todėl pradėjo grąsinti Anglijai ir Amerikai karu. Gal jie tai tyčia darė, kad atkreipti Amerikos dėmesį į Aziją, kas galėtų sumažinti Amerikos pagalbą Anglijai. Bet visvien nei Anglija nei Amerika Japonijos gaudinimo neišsigando. Amerika toliaus svarstė apie įsteigimą savo karo laivyno bazės Singapore saloj ir Australijos porte Darwine.

Laisvoji Francija

Laisvųjų francuzų vadas generolas Charles de Gaulle po nepasisekimo ties Dekaru pagalios susirado francuziškos žemės sklypą, kurs bus Laisva Francija. Jis buvo priimtas mažoj francuzų kolonijoje pietinėje Afrikoj, vadinamoj Camerouns, su sostine vardu Duala. Įdomu, kad ši kolonija pirmiaus priklausė Vokietijai. Dabar ji nusitarė kariauti prieš Hitlerį. Kariškos svarbos tame nėra, bet iš laisvos francuziškos vietos generolas de Gaulle galės kelti fraancuzus ir vietinius afrikiečius prieš Hitlerį kitose Afrikos kolonijose.

Japonija nori taikytis su Maskva

Japonija tikėjosi, kad jos kariška sutartis su Vokietija ir Italija išgąsdins Ameriką. Bet kadangi to neatsitiko, tai dabar Japonija nori skubiai susitaikyti su Rusija. Tuo tikslu tapo išsiųstas naujas ambasadorius į Maskvą generolas Yoskitsugu Tatekawa.

Amerika apsisaugo

Suvienuytos Amerikos Valstijos skubiai steigia oro ir amunicijos sandėlius ištisai visą kontinentą. Bazėms įsteigti sutartys yra padarytos su Kanada, Argentina, Brazilija ir Čili.

SLA Trečias Vajus

Dovana naujiems nariams

Gal jau nėra tokio SLA nario, kuris nežinotų, kad su spalio 1 diena, šių metų, prasidėjo SLA Trečias Vajus, kuris tęsis iki gegužio 31 d., 1941 m. Jau buvo rašyta, kad šis vajus trečiu vadinamas del to, kad jau trečiu atveju organizatoriams duodama geras atlyginimas ir didelės dovanos bei prizai. Buvo jau minėta ir tai, kad dovanas gaus netik organizatoriai, bet ir tukstantis pirmiausia prisirašiusių narių, kurie įstos į nemažesnę apdraudą kaip \$250 ir metines duokles užsimokės antsyk arba laike vajaus.

Bet kas išties yra ta dovana — tasai SLA Albumas? Daugelis narių tą gražią knygą turi savo namuose ir žino, kokis tai didelis ir svarbus veikalas, apie kurį jau daug buvo rašyta Tėvynėje ir kituose lietuvių laikraščiuose. Čia mes ir norime apie tą dovaną-Albumą dar kartą prisiminti ir su juo supažindinti tuos SLA narius ir tuos lietuvius, kuriems jo dar neteko matyti.

Minimas Albumas yra išleistas proga mūsų Susivienijimo 50 metinių gyvavimo sukaktuvių. Tai gražus ir didelis, 304 puslapių paveikslų ir trumpų aprašymų didelio formato rinkinys, kur telpa tukstantčiai Jūsų žinomų ir nežinomų veikėjų atvaizdų, Jūsų pažystamų ir net giminių. Šia knyga daugelis Amerikos ir bendrai lietuvių džiaugiasi, kaip dideliu turtu, ir kurį sudėta jo išleidimui nemaža Susivienijimo pinigų ir kuris yra atvaizdu Amerikos lietuvių gyvenimo ir žmonių, kurie vairuoja netik Susivienijimą, bet didžiulioje ir visą Amerikos lietuvių kultūrinį, socialį ir bendrą gyvenimą. Kiek šioje knygoje telpa paveikslų ir kieno tie paveikslai — šiame trumpame rašiny būtų persunku apsaityti. Juk tik reikia prisiminti, kiek žmonių buvo mūsų Susivienijimo Pildomoje Taryboje, įvairiose komisijose ir įvairių kuopų valdybose. Taipgi telpa daugybė ir eilinių SLA narių paveikslų atskirai ir grupėse, ir daug paveikslų visokių rašytojų, profesionalų, menininkų ir biznierių. Užtenka paimti Albumą į rankas, kad turėjus prieš savo akis visą Amerikos lietuvių veikimo vaizdą per virš penkių dešimtų metų laikotarpį. Daugelis tų žmonių jums gal yra kur matyti, gal kur susitikti. Bet šimtų, o gal ir tukstantių jums niekad neteko ir neteks pamatyti, nors juos iš jų darbų ir vardu jau senai žinote, gal daugelis jų darbus sekate ir jiems savo idėjomis pritariate. Turint tą Albumą savo namuose ir turint liusoos laiko, kiekvienam inteligentiškam ir kulturingam lietuviui smagu su juo keltą minutų ar valandų praleisti.

Štai ką apie SLA Albumą rašo SLA senas veikėjas-rašytojas, J. Viznis:

"Dėkų Dienos rytas. Tai kelia naujas svajones. Kas reikės šiandien atlikti, kokios pareigos manęs laukia?... Nors svajonės atlanke gimes ir pažystamus arti ir toli, bet vis lakstė ir skraidė be paliovos. Galop sustoję SLA gražiame gėlyne — ALBUME... Nušvito akys, nurimo siela, kuomet pradėjau verstį lakštą po lakšto — nuo pirmo iki paskutinio... Kokius puikus šventynas, kiek čia gražios atminties, jaunų pažystamų! Puiki draugija! Atrodė svečių pilni mano namai. Netikėtai toks burys senų pažystamų atlanke mane. Dėkų Diena, taip anksti, kuomet visi dar miega... Bet kaip linksma susitikus tokį gražų būrį tų senų SLA narių. Tų praeties draugu, kuriuos buvau ir pamiršęs, o dabar čia jie visi. Kitus esu sutikęs SLA seimuose, tulus apskričių suvažiavimuose, dar kitus kuopų susirinkimuose. O vėl daugelį įvairiuose kuopų parengimuose... Tai yra brangi draugija, kurią SLA Albumas susitauk! Dėkų Dieną ta rinktinė mūsų darbuotojų šeimyna man buvo svetinga, ir mano nuosirdus patarimas yra — kiekvienam šią knygą įsigyti... Kuriuos susitaukau Worcesterio seime, tuomet visi buvo dar jauni žmonės. Scrantono seime tie patys žmonės buvo jau nusėję ir pražlė. Kitų čia nebuvo... Bet šitame SLA Albume jų atvaizdai liudija jų pas mus buvimą. Tai graži atmintis".

Kaip jau pradžioje šio rašinio minėjome, šis Albumas bus duodamas dovanų visiems tiems nariams, kurie laike šio vajaus prisirašys į SLA įeidami ir pirmą tukstantį \$250 apdraudus narių ir kurie užsimokės savo duokles už 12 mėnesių antsyk arba bėgy vajaus.

Visi SLA nariai turėtų apie šią didelę ir gražią dovaną žinoti ir apie tai papasakoti tiems savo giminiams, draugams ir pažystamiems, kurie prie mūsų Susivienijimo dar nepriklauso. O prisirašę prie SLA ir gavę tą gražią dovaną, jie jums dėkos, nes, nereikia abejoti, kad šis kapitališkas veikalas ilgai tęsės — jis gal už metų-kitų išsibaigs ir tuomet jo jau nebus galima gauti kad ir už didžiausius pinigus, nors dabar ji galima gauti visai už dyką, prisirašant prie mūsų Susivienijimo aukščiau paminėtomis sąlygomis. Organizatoriai, kalbindami naujus narius prie SLA prisirašyti, taip pat kiekvienam prospektui turi priminti, kokia dovana jo laukia.

Nors prie mūsų Susivienijimo ir taip pridera kiekvienam Amerikos lietuviui prisirašyti, bet kada jis gaus Albumą dovanų, tai prisirašymas pasidarys dar reikšmingesniu, nes su prisirašymu jis gaus pilnas iliustruotas žinias apie mūsų Susivienijimą, kas ji ir kaip pradėjo, kas ji vairova praėity ir kas vairoja dabar. Taipgi ras nemažą žinių ir apie kitus veikėjus. Naujai prisirašęs narys netik pasididžiuos priklausymu prie tokios organizacijos, kaip mūsų Susivienijimas, bet jis didžiulesis ir ta dovana, kuri pagražins jo namus ir ji supažindins su tukstantčiais žmonij, apie kuriuos gal jis tik kada tai girdėjo. Jo namuose bus graži ir amžina atmintis netik jam pačiam, bet ir jo vaikų vaikams.

Visais vajaus reikalais rašykite: SLA Sekretorius, 307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly

PUBLISHED EVERY FRIDAY

By the Lithuanian Alliance of America

KLEOFAS JURGELEVICIUS

Editor

DR. M. J. VINIKAS

Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

In the United States \$1.50

To Foreign Countries \$2.00

307 W. 30th St., New York, N. Y.

Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIUJŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

Adv. F. J. BAGOCIUS, prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

J. K. MAZUKNA, vice prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.

DR. M. J. VINIKAS, sek.,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

ADV. K. P. GUGIS, išdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. S. BIEZIS, dr. kvot.,
2201 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

S. MOCKUS, išdo glob.,
726 E. 7th St.,
So. Boston, Mass.

R. MIKUZIUTE, išdo glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:
DR. A. MONTVIDAS,
2400 W. Madison St.,
Chicago, Ill.

F. W. BIRSTONAS,
205 W. Oak St.,
Shenandoah, Pa.

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:
C. K. PIKIEL,
629 E. 54th St.,
Pittsburgh, Pa.

A. S. TRECIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

ADV. K. S. CELEDINAS,
6814 N. Broad St.,
Philadelphia, Pa.

Kontrolės Komisija:
REV. M. VALADKA,
1743 N. Sumner Ave.,
Scranton, Pa.

P. DARGIS,
25 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

J. ZEMANTAUSKAS,
130 Congress Ave.,
Waterbury, Conn.

Skundų ir Apeliacijų Komisija:
REV. B. F. KUBILIUS,
2 Atlantic St.,
So. Boston, Mass.

P. B. BALCIKONIS,
R. F. D. No. 1,
Kirkwood, N. Y.

ADV. A. LIDY,
7310 So. Fairfield Ave.,
Chicago, Ill.

Apšvietos Komisija:
DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

V. J. KOLICIENE,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.

M. VAIDYLA,
840 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.

Labdarybės Komisija:
DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30th St.,
New York, N. Y.

M. KEMESIENE,
3434 Howard St.,
Detroit, Mich.

H. KLIMIENE,
907 E. 120th St.,
Cleveland, Ohio.

Sveikatos Komisija:
DR. P. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

DR. D. PILKA,
528 Columbus Ave.,
Boston, Mass.

DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.

Jaunuolių Komisija:
O. ZORSKAITIS,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.

A. VAIVADA,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.

S. RUPSLAUSKIS,
100 Anderson St.,
Pittsburgh, Pa.

Prieglaudos Namų Komisija:
J. BRAZAUSKAS,
17909 Maplecliff Rd.,
Cleveland, Ohio.

J. JARUS,
8813 Empire Ave.,
Cleveland, Ohio.

K. POCHUS,
12048 Halsted St.,
Chicago, Ill.

Ko galima laukti

DABAR, KADA karas siaučia ir visas pasaulis skubiai ginkluojasi, kada viso pasaulio valdžios žmonių energiją ir turtą įkinko vis didesniai laipsnyje į griovimo darbą, į gaminimą amunicijos į ginklų, kurių paskirtis yra griauti ir žudyti, kiekvienam žmogui ateina į galvą klausimas: Kas bus? Prie ko tas viskas veda? Ko žmonės susilauks, kad visos bombos bus išsprogdintos ten, kur jos sproginiai, naikinimui ir žudymui bus numestas?

Dažnai girdimas yra spėjimas, kad su šiuo karu dabartinė žmonių civilizacija liks sugriauta. Kalbant apie civilizaciją betgi yra kalbama be aiškaus vienodo supratimo, kas yra civilizacija ar kuomet ji yra gera. Civilizacija propagandos kalboje dažnai yra sujungiamas su valdžios forma arba su politinėmis pažiūromis. Taip anglai sako, kad civilizacija bus pasibaigusi, kada Hitleris liks apgalvotoju. Naciai, kalbėdami apie naują civilizaciją, turi omenyje komunistiškai-nacišką ekonominę tvarką, kuri įveda didžiausią valdžios įjegos centralizaciją su neišvengiama žmonių vergija, bet nacių nuomone tai yra būtina padaryti, nes žingsnis civilizacijos pažangoj.

Rašytojai ir politikieriai bendrai sutinka, kad po šio karo niekas visame pasaulyje nepasiliks po senovei. Bet kas bus naujo, kame gyvenimas ir tvarka kitoniškai apsirėmę po karo, apie tai nuomonių sutikimo nėra. Spėjimai taip pat yra migloti.

Aišku vienok turėtų būti, kad karas, kaip griovimo ir ardyimo užėjęs viesulas, negali atnešti jokios išganingos minties žmonėms ir negali pagaminti jokios naujos sumaningos krypties žmonių gyvenimo susitvarkymui. Karas tiksliai griauja ir jis gali tik priskubinti sugriuvimą tų dalykų, kurie sugriuvimo laukia ir patys savaime griuti pradėjo. Tas sugriuvimo priskubinimas galės kankam išrodyti, kaip kokia nors karo atnešta nauja idėja ar kryptis. Bet naujos žmonių gyvenimo krypties žymės jau galėjo būti matomos prieš karą.

Kas nors su šiuo karu persilauš, kam persilaužti buvo lemta ir be karo. Vienas didelis žmonių gyvenimo ir minčių ciklas slinko galop, ir to ciklo galą gal šiek tiek prigreitins karas, nors nežinia kiek.

Tas ciklas, kurį gyventi gal baigiam, buvo tąsą viduramžių ciklo. Ir didelės žmonių masės ir jų valdžios iki šiol tebegyveno viduramžių papročiais ir tebepratavo geometrišką viduramžių logiką. Paskutinio šimtmečio mokslai ir jų atradimai labai mažai tepaveikė žmonių ir jų valdžių sąmonę. Žmonių gyvenime tai yra natūralu. Nežiūrint kas nebutų rašoma knygose, žmonės gyvena tradicija. Iš naujų patyrimų labai mažai kas ir tą tradiciją įeina, kad galėtų pereiti naujoms gentkartėms. Nežiūrint, kad krikščionybė buvo skelbiama per pusantro tūkstančio metų, žmonės esminiai iki šiol pasilieka pagonys ir savo tikėjime ir etikoje. Aristotelis ir Platonas, kuriuos Europa pažino viduramžiuose per arabus, žmonėms iki šiol tebėra vėliausia naujenybė. Kada Rusijos bolševikai įveda diktatūrą žmonėms vergijoje laikyti, jie remiasi Platonu, kurs sakė, kad didžiūmos žmonių masių prigimtis yra būti vergais. Platonas taipgi pasakė, kad nuo pradžios pasaulio istorijos visuomet buvo išnaudotojai ir išnaudojamieji. Marksas tik pasisavino tą pasakymą iš Platono, kaip "naujausią revoliucionišką teisybę". Iš ko matome, kad per šį viršum du tūkstančių metų nieko naujo neišmoka.

Mūsų galvojimas iki šiol priklausė nuo mūsų žodžių, kurių primitivę prasmę įsigijom labai žilų senovėje. Nežiūrint į pereinamą šimtmečio filosofų pastangas įrodyti, kad žodžiai visai dar nerėškia "dalykų savyje" arba jų buvimą,

mums žodžiai iki šiol pasiliko daiktais.

Ekonominiame žmonių gyvenime, taip vadinamos "politinės ekonomijos" srityje, viduramžiuose buvo sugalvota taip vadinama "merkantilinė" sistema. Žinoma, ir čia nieko naujo nebuvo sugalvota, nes tą sistemą jau 500 metų prieš Kristų praktikavo Lydijos karaliai. Ta sistema rėmėsi tikėjimu, kad pinigai arba auksas yra šalies turtas ir karaliaus galybė. Ekonominė politika sulg šios sistemos turėjo būti vedama taip, kad kuodaugiau auksą gavus iš kitų šalių į savo šalį. Nuo Francijos revoliucijos laikų naujesni ekonomistai, pirmiausia fiziokratai, tą sistemą visiškai sukritikavo kaip klaidingą ir pragaistą. Vienok merkantilizmas iki pat šių dienų pasiliko svarbiausiu pagrindu visoms valdžioms tarptautinės prekybos politikoje su visomis žalingomis to pasekmėmis, priskaitant prie tų pasekmių ir karą. Didžiūma žmonių su savo ar nesavo valdžiomis taip labai lėti yra ką nors naujo išmoksi ir priimti.

Paskutiniuoju šimtmečiu merkantilistai, turtingesni fabrikantai, kupčiai ir jų įtakoje veikiančios valdžios, turėjo progos savo vienpusišką sistemą išplėtoti iki aukščiausio laipsnio. Koncentracija turto pinigų formoje ir kitose formose ėjo vis didyn, ypač todėl, kad paskutiniuoju šimtmečiu žmonių veisimasis pasidarė nepalyginamai greitesnis negu buvo pirmiau per tūkstančius metų. Per šį šimtą metų gyventojų skaičius pasaulyje padvigubėjo. Tas greitis žmonių prisiveisimas savo keliu priklausė nuo to, kad atsirado daugiau ariamos žemės žmonių gyvybei palaikyti (Amerika, Australija, Pietinė Afrika, Siberija, kur žmonės pradėjo tirščiau apsigyventi tik pastaruosiu šimtmečiu). Nuo žemės gana didelį skaičių žmonių patraukė į miestus geležies, o paskui ir kitokios pramonės su pažadais darbo, bet be jokio užtikrinimo, kad darbininkas mieste nors tiek turės pavalgyti, kiek turėjo ar turėtų dirbdamas ant žemės.

Merkantilizmo ir turtų koncentracijos įtakoje žmonės vis daugiau pradėjo grustis į miestus ir miestuose sirgti didybės manija. Jų protavimas miestuose nejučiomis pasidarė tiksliai aritmetiškas. Visa jų išmintis baigėsi sudėjimu ir padauginimu. Jų idealu tapo turėti viską didžiausiu: didžiausius namus, didžiausius laikraščius, didžiausius geležinkelius, didžiausius miestus ir taip be galo. Su didumu jie išvaizdavo ir galybės augimą, ir jiems viskas turėjo būti galinčiausia. Toj dvasioj išaugo dideli trumtai, monopoliai, ir centralizuotas šabloniškas neva patarnavimas "milionams" žmonių. Toj dvasioj išaugo ir socializmo arba komunizmo idėja su reikalavimu, kad visi tie "didžiausi" dalykai būtų dar labiau ir galutinai centralizuoti vienos rankose. Tas turėjo būti atlikta vardan marksinio "proletariato", tai yra, miestiečių subėgusių iš ukių į miestus ir čia pakankamai apsigusių miestoniška didybės manija, kad profesionaliai gundytojai, žadėdami jiems užvis didžiausią galybę, galėtų pasinaudoti jais kaip "suckeriais".

Šiame didybės manijos ir centralizacijos cikle visi miestiesiai, nežiūrint kas kokį darbą dirbo, galutinai nutraukė ryšius su žeme ir užmiršo, kad visų maitintoja žemė kur nors yra ukininkų dirbama, kad gyvuliai ir javai ant jos yra auginami, ir kad gyvenimas žmogaus galų gale priklauso nuo žemės. Miestiečiai pradėjo net įsivaizduoti, kad tik iš jų darbo gyvena visa žmonija, nors jų darbu vis daugiau ir daugiau buvo gaminami niekniekiai, neesencialiai daiktai, be kurių žmonija galėtų kuopuikliausia apsieiti, ne tik apsieiti, bet ir but daug sveikesne ir laimingesne.

Šiam ciklui einant prie savo čiuuko, žmonių bėgimas iš ukių į miestus kas-

met ėjo didyn iki 1930 metų. Bet nežiūrint į tai, visgi ukininkų ir žemės darbininkų skaičius visame pasaulyje iki šiol buvo daug didesnis negu visų miestiečių be užsiėmimo skirtumo. Tik Anglijos saloje fermerių buvo mažiausia, bet už tai Anglijos kolonijose jų buvo daugiausia. O vienok, nežiūrint, kad miestiečių yra mažiau negu fermerių, tai viena tai kita dalis miestiečių vis bandė ir tebebando kalbėti "visų žmonių" vardu, lyti į valdžią, reikalauti vis daugiau galy-

bės valdžiai, skriausti fermerius, arba daryti revoliuciją "proletariato" naudai, tai yra, vienos pusės miestiečių naudai (ištikrųjų tik sauželės revoliucionierių naudai). Tai yra charakteringas miestiečių didybės manijos ženklas.

Tai buvo keistas pagėdės ciklas žmonijos istorijoje. Bet paskutiniuoju dešimtečiu pradėjo pasirodyti ženklai, kad šis ciklas su jo didybės manija ir visokia centralizacija nebus amžinias.

Daugiau apie tai kitą kartą.

Lietuviai, stokime į kovą

KADA RUSŲ raudonoji armija padidimui Stalino imperijos okupavo Lietuvą, Amerikos lietuviai atsilepė į tai šimtais protestų, giliai atjausdami lietuvių tautos nelaimę, bet pirmoj vietoj apgailaudami, kad Lietuva, kaip valstybė, neteko nepriklausomybės.

Nuo Lietuvos užgrobumo jau praėjo keletas mėnesių. Per tą laiką Lietuvos vardas išnyko iš pasaulio žemlapių. Švedijoje, Vokietijoje ir Italijoje Lietuvos pasiuntinių ir konsulatų patalpas pasiėmė rusai. Bet Lietuvos vardas su Lietuvos pasiuntinybėmis ir konsulatais dar pasiliko nepanaikintas Anglijoje ir Amerikoje. Tas dalinai nuramino Amerikos lietuvių ir paliko jiems viltį, kad Lietuva dar galės būti atgaivinta. Amerikos lietuvių daugeliu rezoliucijų išreiškė savo padėką Amerikos valdžiai už tai, kad ji pasmerkė okupantų žygį į Lietuvos neskaitytą mirusią, pripažindama Lietuvos ministerį P. Žadeikį ir Lietuvos konsulus vienutiniais teisėtais Lietuvos atstovais.

Nors tai gal but yra menkas pagrindas Amerikos lietuvių nusiramimui, nes pasaulinės diplomatijos ir karo reikalų sumetimais Amerikos valdžia gali by kurią valandą savo nusistatymą pakeisti, bet kol ji savo nusistatymo nėra pakeitusi Amerikos lietuviai, ir kaip Amerikos piliečiai ir kaip Lietuvos sunys, rodo turėtų tą nusistatymą tiksliai remti — ne tik žodžiais, bet ir darbais. Jie turėtų bent visur ir visuomet parodyti, kad ir jie, kaip ir Amerikos valdžia, Lietuvos dalykuose pripažysta tiksliai Lietuvos pasiuntinį ir Lietuvos konsulus ir su jais reikalą turi. Deja, Amerikos lietuviai net ir to neparodė. Žodžiais jie dėkoja Amerikos valdžiai už teisėtą Lietuvos atstovų pripažinimą, bet darbais... Darbais jie jau davė patys sau labai didelį antausį.

Kada didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos vice-prezidentas gali viešai pareikšti, kad Lietuvos okupantų valdžia panaikino "BUVUSI" Lietuvos konsulatą Amerikoje ir kad todėl atlikimas reikalų su Lietuvos TEISETU konsulu būtų nelegalis, ką gi tas reiškia, jeigu ne didžiausią paniekimą visų lietuvių tautinių jausmų, aspiracijų ir vilčių? Tas reiškia, o taipgi reiškia, kad lietuviai, kurių didžiausios organizacijos viršininkai taip kalba ir elgiasi, nepasirodo vertais nei laisvės nei Amerikos valdžios užtarimo. Tokiais žodžiais ir tokiu elgesiu, kol tas nebus atitaisyta, juoda dėmė pasiliks uždėta ant visų Amerikos lietuvių.

Pastebėtina taipgi yra, kad po pirmųjų protestų Amerikos lietuviai pradėjo nusiraminti ir tarytum liko abejingi ir Lietuvai ir lietuvių tautai. Iš Lietuvos ateina mūsų tragedijos atbalsai. Ateina šelstančio komunizmo riksmas, ateina vergiškos pagarbos žodžiai kruvinajam Stalinui, ateina žinios apie grėsiantį Lietuvai badą, apie areštus tūkstančių lietuvių, apie išvežimus į Rusijos gilumą, apie sušaudymus. Iš Vokietijos ateina šauksmas pagalbos nuo tūkstančių lietuvių, viską pametusių, visko netekusių, pabėgusių ir nesvetingą žemę nuo raudonojo teroro Lietuvoje. Bet išrodo, kad tas viskas nebesusijaudina Amerikos lietuvių. Mūsų žmonės, užimti savo kasdieniais reikalais, gyvena papras-

tu normaliu, taikiu ir laimingu gyvenimu. Tuo galima būtų tik džiaugtis, jeigu ir visos mūsų tautos gyvenimas būtų paprastas, normalis, taikus ir laimingas. Bet jis toks dabar nėra. Didžiūma mūsų giminės žmonių nejaučia nei taikos nei laimės ir daugelis neturi kur galvos priglauti. Todel ir mes Amerikoje negalim taip nusiraminti, kaip išrodo, kad mes esame nusiraminę. Ne tik Lietuvos respublika praužu. Visai lietuvių tautai yra dabar didžiausio pavojaus praužti. Mus ėda išlaukinis priešas ir mes turime daug vidujinių priešių, kurie rengia mūsų tautai praužti.

Mes turime vėl prabusti ir vėl veikti — nors tiek, kiek veikdavom pirmiau — ir veikiant sutvirtinti savo įjegas daug didesniau veikimui, kokio tautos nelaimės reikalaus iš mūsų netolimoj ateity.

TUOJAUS mes turime dėti ir rinkti aukas sušelpimui mūsų žmonių, pabėgusių iš Lietuvos nuo bolševikų teroro.

NUOLAT mes turime krauti fondus kovai už Lietuvos žmonių išlaisvinimą iš bolševikiškos tiranijos ir kovai už lietuvių tautos laisvę visur.

NUOLAT mes turime kovoti su savo vidujiniais priešais, su komunistais, kurie, tarnaudami tiranui Stalinui, sužinia deda ant visų lietuvių baisios vergijos pančius ir priartina lietuvių tautos išnaikinimą.

Del kovos su komunistais mums išrodo, kad daugelis lietuvių komunistų ir jų pritarėjų yra tik menkos nuovokos žmonės, kuriuos laikinai suklaidino veidmainingi Maskvos agentų prisizelnėtiimai ir "liaudies laisvės" beprasmiški žadėjimai. Gali būti, kad tokie dar nėra galutinai ir beviltiškai dingę lietuvių tautai. Su tokiais gal dar apsimokėtų kalbėtis. Daugelis tokių jau ir atsižadėjo komunizmo. Vienok čia Amerikoje yra daugybė tokių lietuvių komunistų, kurie yra ir pasiliks nebeapataisomi, kurie yra prisigėrę to nežmogiško raugalo, taip sufanatizuoti ir taip sužvėrėję, kad iš jų niekad nebebus normalių žmonių. Jie patys yra kaip nepagydoma liga, kaip baisi vaikščiojanti cholera. Su tokiais mes nebegalime kalbėtis, bet nuo tokių mes privalome saugotis ir mesti juos iš mūsų organizacijų. Čia jau nebėra klausimo apie "nusistatymų" ar "ideologijos" toleravimą. Mes dar galėjom toleruoti jų "ideologiją", kol nepamatėm, kad po "ideologijos" priedanga jie tiksliai eina prie tautos išdavimo ir žudymo. Dar daugiau, mes toleravom jų "ideologiją", kol dar Stalinas žudė mūsų tautos žmones pavieniai kur nors gilumoj Rusijos. Bet dabar Stalinas pasigriebė visą Lietuvą ir ten kankina, perdirbinėja, marksina, ir sistematingai naikina visą lietuvišką tautą. Čia prieš mus stovi jau nebe "ideologija". Čia mes matome masinę žmogžudystę, mes matome kruvinas tiroso rankas paėmusias visą tautą už gerklės, kad nebeliktų nei vieno iš mūsų. To akyvaizdoj kas begali kalbėti apie žmogžudystės toleranciją? Kas begali toleruoti išgamas, kurie apie žmogžudį tiraną iš džiaugsmo kakozą šoka?

Tokioj padėty žmogžudingos ligos apimtus komunistus, tautos išdavikus ir priešus ir jų aiškius rėmėjus mes nebegalime savo organizacijose ilgiau laikyti, jeigu nenorime, kad jie mūsų organizacijas ir mus pačius sunaikintų.

Lietuvių kambario aprašymas angliškai jo atidarymo proga

The Lithuanian Classroom, University of Pittsburgh

THE LITHUANIAN Room is unique for its use of linen as a wall covering. Weaving has always been the outstanding handicraft in Lithuanian homes. For centuries Lithuanian women have combined different shades of flaxen thread into intricate geometric patterns. They have dipped the natural linen threads in dyes made from the bark of birch and oak. The resulting colors — cool greenish greys, soft clear beiges, oyster-whites — are lovely in their combination with the natural flax.

From thousands of samples of weaving in the Museum in Kaunas a committee of textile experts chose the design known as "The Path of the Birds" for the linen which was woven especially for the Lithuanian Room. This design was so named because it depicts the path followed in the heavens when the birds fly south over Lithuania in the fall.

The linen cleverly stretched between the wainscot and the cornice is held in place by decorative columns of light oak set against black oak.

A low wainscot continues around the room incorporating a wooden radiator enclosure which has an effective cut-out pattern of rue leaves. This well loved rue plant whose green leaves are not unlike the Irish shamrock is the Lithuanian floral badge. Every cottage with a marriageable daughter in the family has a pot of rue among its flowers on the window ledge, and a bride is always crowned with a wreath of rue, a symbol of chastity.

Light oak cut out in a tracery that often edges the overhanging roofs of the "Kletis" or grain storehouses on Lithuanian farms is used for a twelve-inch frieze around the Room. The simple plaster ceiling and the frieze are tied together with a black oak cornice carved in continuous triangles.

The entrance door of heavy planks diagonally laid is just such a door as would be seen at the entrance to any farmyard in Lithuania today. In the center a carved wooden rosette symbolizes eternal fire. Ornamental hardware is of dark handwrought copper. The floor is of wide oak boards laid in two lengths with square pegs.

The blackboard is topped with a derorative "cut out" characteristic of the roof ends of Lithuanian cottages. Across the cornice appear the names of outstanding Lithuanians: Duonelaitis, Daukantas, Basanavičius, Maironis, Kudirka, Čiurlionis.

The delicate rosettes which surround the half-dome lighting fixtures were taken from picturesque roadside crosses. A household table has been used as the model for the professor's table; its quaint drawers are adapted for the custody of Committee archives. The table, reading stand and the student chairs are made of white oak. The professor's chair, however, is made of imported Lithuanian black oak.

The black oak in the professor's chair has a special origin. In Lithuania for generations it has been customary, when a farmer selects a fine oak for cutting, to sink sections of the main trunk in the mud bed of a pond or river to rest there for many years. Eventually the oak will be the heritage of his descendants. Year after year, the slow permeation of the river bed deposit results in a permanent darkening of the white oak which becomes a greenish-black. Such black oak is highly prized throughout Lithuania for cabinet work. In fact, it was only after two years of search that the co-operating committee in Kaunas was able to locate a man who would part with a small quantity for this particular piece.

The black oak and the Lithuanian linen are gifts from an organization known as the "Society for Lithuanian

Colonists Abroad". In 1935 Mr. Rapolas Skipitis, the president, visited Pittsburgh and the University. Upon his return to Kaunas he organized a special committee to concern itself with the Lithuanian Room.

The high point in the Room will be the fresco on the rear wall, a copy of the painting called "The Two Kings" by Mykolas Konstantin Ciurlionis, Lithuania's most famous painter. The original hangs in the Ciurlionis Art Gallery in Kaunas.

"The trees are the Lithuanian forests, which cover a dark and uncertain past. Among the branches are stars, points of hope. Against this uncertain background stand two kings. One holds something very bright, a jewel, which the other guards with his sword. In comparison with the glimmer of the stars the light which this object gives off is very beautiful. In the center of the light is a Lithuanian village — thatched cottages, white birches, willows—the most precious possession of Lithuania."

Čiurlionis was a philosopher as well as an artist. He believed that in the past Lithuania had not availed herself of becoming great by making use of the land and the simple country people. These, he believed, would be the future of Lithuania and her greatest contribution to the world.

This refreshing concept of a classroom is the work of a young Lithuanian decorator in Kaunas named Antanas Gudaitis. Mr. Gudaitis was one of seven artists to submit a design for the Lithuanian Room in an open competition sponsored in 1936 by the Lithuanian Ministry of Foreign Affairs. The judges in the competition were: Mr. P. Galaunė, Director of the Ciurlionis Art Gallery, Mr. Švipas, a well-known architect; and Miss Madelaine Avientenaite, Chief of the Press Section of the Ministry of Foreign Affairs. The first prize was awarded to Mr. Gudaitis. In describing his design Mr. Gudaitis writes:

"In conformity with the University requirements I tried with the present classroom dimensions to give the Room a Lithuanian character by employing Lithuanian ornaments. None of the ornaments is my invention or composition. Everything is drawn from authentic material which is to be found in the Ciurlionis Art Gallery at Kaunas."

(Reprinted from the program of formal opening, October 4, 1940)

History of The Committee For The Lithuanian Room - 1931-1940

THE IDEA FOR a Lithuanian Room in the Cathedral of Learning was first proposed by Dr. J. T. Baltrušaitis at a meeting of the Lithuanian Chamber of Commerce, May 21, 1931. After conference with representatives of the University and the Lithuanian Chamber of Commerce the project was submitted to the Lithuanian Minister in Washington, B. K. Balutis, for support of the idea by the Lithuanian Government. The Minister himself wrote to various Lithuanian newspapers urging general support of the plan.

The Lithuania Government sponsored the idea and proclaimed an open competition among Lithuanian architects for the best design for a typical Lithuanian room. The prize offered was 4,500 Lits. The competition was won by A. Gudaitis of Kaunas.

On March 14, 1932, a meeting was held by the temporary committee selected at the first meeting held in the University Club earlier in March. At this

Iš Omaro Khaijamo Rubajatų

XXVI

Kada rožės švelnus vėjelis skatina žydėti,
Kada Jos šydras violetu pradeda žavėti,
Su savo drauge išmintis man vyną liepia gerti,
Jos baltą kuną sidabrinį su rožem mylėti.

XXVII

Su tulpių mergužele tulpėms nukaišyta,
Ach, kaip man linksma bus šį skautųjį gegužės rytą!
Ir kas tokiame darže kaip šis galėtų nusimint —
Su taure gert, su taurininke širdžiai nuramint.

XXVIII

Tos tavo garbanos kaip hiacintai, Saki miela,
Ir kvepia jos kaip muskas, džiugindamas mano sielą,
Myliu aš kvepiančias mergas, o dar kai tu, brangioji,
Paskambini kakles, tu rojų man atstoji.

XXIX

O meile, štai išaušo mums pavasaris skautus.
Žemai žalia žolė, viršų-gi žalsvas ir dangus.
Žalioji mergužele, žalio vyno duok čia greit,
Kol po žalia velėna dar jie nepakišo mus.

XXX

Aušrinė štai atskleidė šydrą tamsųjį nakties,
Taurė-gi rytmetinė džiaugsmo tau širdin įlies.
Nenusimink, gražuole, gerk, kol sveikina tave rytai,
Nes kai sulysim po žeme jau mums aušrinės nebešvies.

XXXI

Širdie tu mano, jei sunki šio svieto tau našta
Ir tavo siela iš manęs gal tuoj bus išplešta,
Prisėsk vejos žolę ir nors šiuo tarpu buk linksma,
Kol čia iš tavo dulkų neišdygs žolė kita.

XXXII

Paliaukim nebusiosios siekė ateities,
Verčiau pažinkime pilnai linksmybes dabarties,
Ir žaizdami mergų ilgomis kasomis,
Prie muzikos saldžios gaivinkime geismus širdies.

XXXIII

Be vyno ir meilužės mūsų dienos tik niekai,
Ir be švelnių lramo fleitos gaidų jos niekai.
Išžiūrėjau į dalykus žemės, ir sakau:
Širdies linksmybė tēr brangi, o kitkas tik niekai.

XXXIV

Vargingas tas žmogus, kurs nepatyrė karščio meilės,
Ir tas, kurio širdij šviesos nepasirodė meilės.
Nė a dienos tamsesnės ir tuštesnės už tą dieną,
Kurioj neužliepsnoja geidulingos ugnys meilės.

XXXV

O siela mano, veriamasi tu sopulių,
Likimas skiria tau kasdien kentėjimų gilių,
Tai kodėl, siela, mano kuną sau pasirinkai,
Jeigu žinai, kad greitai jį apleisi amžinai.

meeting officers were elected and plans for a \$5,000 money-raising campaign were made. Mr. Peter Pivaronas was elected chairman and has served as chairman ever since. His unfailing faith, vigor, and leadership have been an inspiration to the committee. He personally persuaded ten individuals to contribute \$1,000 for the statue, the "Mother's School", a bronze group of figures conceived by the famous Lithuanian artist Rimša, to be placed in the completed room in memory of all the Lithuanian mothers who taught their children in order to keep the Lithuanian culture alive. The statue is completed, but, because of the unsettled conditions, has not been shipped to this country.

The campaign for collecting funds went ahead through newspaper publicity and visits of committee members to various parts of our country and Lithuania. Picnics and various types of benefits were held by the various Pittsburgh organizations to raise funds.

The first milestone in the money-raising campaign was reached on April 9, 1935, when the Deed of Gift was signed by the Committee and presented to Chancellor John G. Bowman. The room was now a reality; enough money had been raised to designate a space in

the Cathedral of Learning as definitely Lithuanian.

Meanwhile, many visitors who came to Pittsburgh were taken to the University, where they were warmly welcomed by Mrs. Mitchell, our genial and ever-helpful adviser. Through these contacts the out-of-town contributions increased and a greater interest was aroused in the room.

Many friends abroad, such as Mr. R. Skipitis, President of the Society for Lithuanian Colonists Abroad, Professor Galaunė, Director of Ciurlionis Museum, and Miss Avientenaite of the Foreign Office, helped in obtaining the linen and oak for the room and paved the way for changes in the plan submitted by Gudaitis. To the cooperating committee in Kaunas the Committee is also grateful.

Now that the Lithuanian Room is completed the Committee wishes to express their thanks to all those who have been of help either by contribution of their time, their money, or their faith that the Room would be completed.

(From the program of formal opening of the Lithuanian Classroom in the Cathedral of Learning, University of Pittsburgh, October 4, 1940)

Meditacija

Meditacija atidaro duris į vidutinį gyvenimą.

Vienuma yra sielos proga. Vienišo minties veidrodys reflektuoja paveikslus, slapčiai užmestus ant gyvenimo užpakalio.

Kada geidulio audringos bangos daužosi ant minties krantų, kada pušies viršūnėse švelnus vėjelis ošia kvaitinančią melodiją, kada paukščių čiviravimas ir insektų žvimbimas ramina sielą ir neša tylas svajones — tada mes pažystame save ir skaitome gyvenimo žemėlapi teisingai.

Tyla yra sveikumo balsas.

Geidulys, viesulas, betvarkė yra sugedusių smegenų kudikiai.

Kada pareigos pastanga kankina tave, kada slankioję debesys nusileidžia žemyn ir žaibai blikuoja ir griaustinis grumoja ir skaldo virš tavo galvos — jieškok vienišo kampučio viduj savo širdies olos, ir ten pasišnekėk su savim savo sielos slaptingoje tyloje.

Ten ramybė seks tave. Ten tu rasai savo Dievą.

Kada esi nutylęs, vienišas, ramus, leisk įplaukti tokioms mintims, kurios išplaukia iš teisėtumo, teisybės, užuojautos, malonumo ir meilės.

Atsisakyk pripažinti priešą ar ydas visame pasauly. Pažink vien gėrybę, grožybę, harmoniją ir mielaširdystę visuos ir savy, o tada tu pasirodysi sąmoningojo pasaulio šaltoj dienos šviesoje kitokiui, kaip tu buvai — Dienos Kudikiu — skaidriui lyg vasaros saulė.

Buk tylos draugas ir ji laimins tave ir vainikuos savo ramybės vainiku.

OMNIA VINCIT AMOR.

Žmonai išvykus į vakacijas

Pasilikęs namie vienas,
Sėdi, žiuri jis į sienas.
Niekas jo nepakalbina,
Niekas jo nesupykina.

Atsikėles anksti rytą,
Turi ruošti sau pusrytį;
O pietums jis kepa vištą,
Bet į anglį ji pavirsta...

Vakarienei kepa steiką,
Kurs valgyti, sako, sveika.
Bet tas steikas ne kam tikęs,
Kaj anglim jis bepalikęs.

O tos dulkės, dulkės, dulkės,
Yra tikros mulkės, mulkės!...
Jas nuvaiko nuo prielangės,
Tai jos tupia ant palangės.

Nuo palangės jas nuvalo —
Jos jam nutupia ant stalo!...
"O, mieloji", žmonai rašo,
Gryžt namo jis jos jau prašo.

"O, mieloji", jis kartoja,
"Tu linksma, o aš vaitoju!...
Gryžk greičiau iš to kurorto,
Nes išieisiu aš iš proto!..."
J. NAUJALIS.

Sejos bars

Matau: aplinkui vien dirva
ir vagos žvilga sidabrinės...
Priglaudes krepšį prie krutinės
sėjėjas eina... Eisena
ir jo rankos tas judesys
taip aiškiai sako: iš grūdų
išaugo čia laimė, ir laukų
tylėjimas jau bus čia — šnibždesys,
kurs dabar jau sako šiam sėjėjui:
"Kur žemė žvilga sidabru —
čia derlius auksu švies tikru,
mes — darbo vaisius, tars jis vėjui..."
AREJAS VITKAUSKAS.

Mintys

Kiekviena minutė yra negailestinga kapkasė.

Didis žinojimas yra filosofinis; mažas — siauras ir ribotas.

V. J. B.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

SLA antro apskrčio kuopoms pranešimas

Šiuo pranešu, kad SLA 2 apskrčio metinis kuopų atstovų suvažiavimas įvyks sekmdienį, spalio 27 dieną, 1940 m., Lietuvių Klube, 41 Berkeley St., Lawrence, Mass. Prasidės 11 val. ryte.

Todėl prašome kiekvieną kuopą artimiausiame susirinkime išrinkti pilną skaičių atstovų ir pasiųsti į suvažiavimą. (Renkant atstovus prisilaikyti jų pačių taisyklių kaip ir į SLA visuotiną seimą)

Pagaminkite tinkamų ir naudingų sumanymų bei įnešimų, kurie atneštų naudą mūsų garbingai organizacijai, lietuvių išėjimui ir mūsų tėvynei Lietuvai.

Rinkite atstovais brolius ir seseris, kurie sugebėtų tinkamai atstovauti jūsų kuopas ir jų atstovavimas būtų naudingas apskrčiui ir visai mūsų organizacijai.

K. Merskevičius,
SLA 2 apskr. sekr.

Montello, Mass.

Jauunuoliai rengia šaunią Hallowe'en Party

Mūsų jaunuolių SLA 220 kuopa, kurios pirmininke yra sumani sesuo Mary Miltenutė, suteikia mums džiaugsmo savo energija. Tai yra viena jauniausių mūsų kuopų, bet jau spėjo atsižymėti savo gyvumu ir veiklumu. Dabar spalio 29 dieną, 220 kuopa turės savo Hallowe'en Party. Bet tai bus ne bet kokia "party". Tai bus vakaras, pilnas sumanymo ir linksmybės. Kuopos nariai ir narės pavartos visą savo sumanymą, kad išpuošs svetainę visų šventų vakaro dvasioje. Į tą vakarą nariai ir svečiai ateis pasirengę visokiais keistais kostiumais. Už kostiumų originališkumą bus duodami prizai. Turp teisėjai, kurie spres kam duoti prizus, bus pats Brockton miesto majoras Fred Rowe.

Vakaro rengimo komisija yra tinkamai pasidalinus darbais: sesuo Emilija Chuzas, komisijos pirmininkė, seserys Albina Balchunaitė ir Emilija Wallace rupinasi papuošimais ir užkandžiais, seserys Lilija Wychunaitė ir Mary Miltenutė rupinasi pakvietimais ir tikietais, sesuo Adelė Stephens vakaro išgarsinimu, seserys Frances Windash ir Lilija Wychunaitė vakaro programos sudarymu.

Kad kuopos "publicity" veikia gerai, galima matyti iš to, kad apie mūsų jaunuolių kuopas parengiamą jau plačiai rašo vietiniai angliški laikraščiai. Brocktono laikraštyje buvo įdėtas sekamas straipsnis su didele antrašte "LITHUANIAN ALLIANCE PLANS GALA HALLOWE'EN PARTY".

Reuniting after the vacation months, the programme committee of the Brockton Junior Chapter of the Lithuanian Alliance of America met Tuesday evening at the home of the president, Miss Mary M. Miltenis, 261 Field Street, and planned the season's first social. It will be an old-fashioned Hallowe'en party and burn dance to be held at the St. George Hall, North Warren Avenue, Tuesday evening, Oct. 29, at 8 P. M.

The Hallowe'en theme will be carried out in the decorations, games, entertainment and refreshments. Music will be provided by a popular "hay-shakers" orchestra, and a novelty, the quare dance, will be enjoyed. It is expected

that many members and guests will wear costumes or old clothes to add to the Hallowe'en and barn dance atmosphere, and three attractive prizes will be given for costumes. Miss Anna Kaseta, Mayor Rowe, and members of the committee will serve as judges for the costume prizes.

Invitations are being sent to all the New England chapters and many young American-Lithuanians are expected from out of town.

Miss Emily Chuzas is general chairman of the affair, and she is assisted by the following committees: Miss Albina Balchunas and Mrs. Emily Wallace, decorations and refreshments; Miss Lillian Wychunas and Miss Mary M. Miltenis, invitations and tickets; Miss Adele Stephens, publicity; Miss Frances Windash and Miss Lillian Wychunas, entertainment.

Great Neck, L. I.

Susirgo M. Kacinkevičius

Spalio 3 dienos vakare stauga susirgo brolis Mečys Kacinkevičius, SLA 234 kuopos naujas narys. Tuoj buvo nuvežtas ligoninėn ir jam padaryta apendikso operacija. Brolis Kacinkevičius gyveno 9 Hayden Ave., pas savo sesutę Eleną ir švogeri Povilą Vaclekius. Dabar dar randasi ligoninėje, The Jamaica Hospital, Van Wyck Ave. ir 89-th Street, Jamaica, L. I. Jis ten turės išbūti 10 dienų, tai yra iki spalio 13 dienos. Brolis Kacinkevičius po operacijai jaučiasi gerai.

Linkiu mūsų SLA 234 kuopos naujam broliui greit pasveikti.

Vilkas,
SLA 234 kp. org.

Ansonia, Conn.

Bus naujų narių įvedinimo vakarienė

SLA 66 kuopa rengia iškilmingą, metinę naujų narių įvedinimo vakarienę, kuri įvyks spalio 27 d., sekmdienį, Lietuvių parapijos salėje. Vakarienė prasidės 6 val. vakare, po tam seks su ceremonijomis įvedinimas naujų narių, o 8 val. prasidės linksmi šokiai.

Rengimo komisijos narys J. Radzevičius pranešė, kad atvyks kas nors iš SLA Centro sudarymui įdomių ceremonijų įvedinimui naujų narių. Taipgi pareiškė, kad daug šios kuopos narių pasiėmė platinti tikietus, kurie kainuoja tik \$1.00 ir yra smarkiai parduavinėjami. Gaspadinės busios vakarienės yra O. Vailionienė, O. Lodienė ir O. Jasulaitienė (pastaroji iš Shelton). Jos sakosi, kad jau turi pardavusios po kelias dešimtis tikietų. Šios mūsų darbščios narės tarsi padaryti vieną iš puikiausių vakarienių. Dabar jau yra prie šios salės įtaisyta moderniška virtuvė, tai viskas geriau pavyks.

Ši kuopa visuomet pirmiausia stengiasi užgančinti svečius, o pelnas jai bna ant-raeilis klausimas.

SLA 142 kuopa iš New Haven nutarė oficiališkai kaip svečiai dalyvauti mūsų vakarienėj, o šios kuopos darbuotojai parduos tikietus savo mieste. Taipgi numatoma, kad daug svečių atvyks ir iš kitų miestų. Tai nėra abejonės, kad vakarienė pavyks geriausia iš visų atžvilgių.

Širdingai kviečiam vietos ir plačios apylinkės lietuvių iš anksto įsigyti bilietus ir daly-

vauti šitam mūsų metiniam pokyly. Užteks vietos visiems. Visi busit maloniai priimti.

SLA 66 kuopos pirm.

S. Bujanauskas vėl patiko nelaimė

SLA 66 kuopos pirm. S. Bujanauskas, kuris yra šio miesto šerifas, kuriam kiek laiko atgal ligoninėje buvo padaryta operacija, pasveikęs rengėsi eiti vėl dirbti. Tačiau talkininkaujant savo draugui ukininkui iš Oxford, Conn. patiko nelaimė. Jam mašina labai sužeidė kairiąją akį. Jis po to New Haveno ligoninėje išbuvo apie dvi savaites, o dabar namie gydomi. Yra manoma, kad akis gal bus galima išgelbėti.

Visi reikiama mūsų kuopos nariui, ir kaip šios kolonijos veikėjui, daug užuojautos ir linkime laimingai pasveikti ir vėl su mumis darbuotis.

J. Marčilionis,
SLA 66 kp. koresp.

So. Boston, Mass.

Iš SLA 188 kuopos darbuotės

SLA 188 kuopos susirinkimas įvyko spalio 4 d., 1940 m. Protokolas perskaitytas ir priimtas. Ligonių nesirado. Skaitytas laiškas, antro apskrčio pikniko apyskaita, įeigos ir išlaidos, pasirodo pelno nedaug liko. Kitas laiškas skaitytas nuo antro apskrčio, kad įvyks konferencija spalio 27 dieną, Lawrence, Mass. Delegatų išrinktas J. Krukonis. Valdyba išdavė savo raportą iš viso veikimo. Pasirodo, kad SLA 188 kuopos viršininkai dirba gerai. Franas Gaidumaučia rezignavo iš išdininko urėdo. Del kokios priežasties neaiškino. Dabar turime gerą pirmininką Rev. B. F. Kubilių, kurs moka gerai sutvarkyti kuopą ir narius, neleidžia politikos varyti, bet ragina svarstyti SLA reikalus.

Finansų raštininkas J. Pohl veda knygas gero tvarkoj ir 188 kuopos nariai apsaugoti, klaidų nebus. Išdininko vietai išrinktas V. Svitraučius. Pasirodo bus geras vaikas gauti daugiau narių prie SLA 188 kuopos. Visi pasiryžę ateinančiame vajuje dirbti, kad gaus naujų narių prirašyti.

Kitas susirinkimas įvyks lapkričio 1 dieną. Taigi nariai ir narės nepamirškite ateiti į susirinkimą ir užsimokėti duokles, o taip pat atsiveskite ir naujų narių prirašymui. Aš kalbėjau su advokatu Šimoniu, kurs pasižadėjo būti mūsų SLA 188 kuopos nariu. Advokatas Šimonis užlaiko ofisą sykiu su mūsų gerbiu pirmininku Rev. B. F. Kubiliu, 2 Atlantic St., So. Boston, Mass.

Kurie dar nepriklausote prie SLA, nepadarykite klaidos, prisirašykite pakol sveiki esate, kad paskui įvyks nelaimė nereikėtų gailėtis.

J. Kučinskis,
SLA 188 kp. org.

Port Chester, N. Y.

SLA 367 kuopa rengia balių

SLA 367 kuopa rengia linksmą balių, kuris įvyks spalio 26 dieną, 1940 m., Polonia Hall, 229 Willett Ave., Port Chester, N. Y. Prasidės 7:30 val. vakare ir tęsis iki 1 valandai ryto. Kazakevičiaus orkestras iš Brooklyn, N. Y. gros visokius šokus. Galės šokti jauni ir seni, kas kiek tik norės. Taipgi bus skanių užkandžių ir gėrimų. Visi vietos ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami dalyvauti šiame rengime.

Chicago, Ill.

Iš SLA 63 kuopos susirinkimo

Spalio 4 dieną įvyko SLA 63 kuopos susirinkimas. Pirmą sykį atsilankė į susirinkimą kuopos daktaras, Dr. I. Makaras. Tai yra vienintelis profesionalas 63 kuopoj. Kreditas priklauso mūsų darbščiam organizatoriui Albinui Laurutanui, kuris prirašė Dr. I. Makarą prie 63 kuopos Antrame Pažangos Vajuje. Dr. I. Makaras savo trumpoj kalboj pareiškė, kad esąs pasiryžęs darbuotis kaip kuopai taip ir visam Susivienimui.

Toliaus komisija bankietui surengti naujų narių įvedinimui pranešė, kad bankietas yra rengiamas išvien su 139 kuopa Roselande, K. of P. Svetainėje, 11037 So. Michigan Ave., lapkričio 17 dieną. Svečiams bus duota ne tik skani vakarienė, bet bus ir šaunus muzikalis programos.

Visi nariai dalyvavusieji susirinkime pasiėmė po keletą tikietų pardavimui, todėl burnsaidečiai pasistengė subyti roselandiečius, nes jie pasižadėjo išplatinti 200 tikietų.

Toliaus buvo perskaitytas Pildomosios Tarybos atsišaukimas liečiantis Trečią Pažangos Vajų. Atsišaukimas priimtas ir visi pasižadėjo darbuotis, kad kuopa padvigubintų. Organizatoriai apsiėmė net keturi nariai, tai yra, du vyrai ir dvi moterys. A. Laurutanas, P. Kučinskis, A. Svaikienė ir M. Millerienė. Iš šių organizatorių galima laukti gerų rezultatų.

P. J. Kučinskis,
SLA 63 kp. koresp.

Newark, N. J.

Protesto rezolucija prieš J. K. Mažukną, SLA vice pirmininką

SLA 245 kuopos susirinkime, spalio 3 d., Lietuvių salėje, 182 New York Ave., Newark, N. J., perskaičius Tėvynėje tilpusį pranešimą reikalė J. K. Mažuknos protesto prieš Lietuvos konsulą P. Daužvardį ir šį reikalą apkalbėjus, buvo įnešta, paremta ir visais balsais nutarus pavesta kuopos valdybai pasirašyti tokio turinio REZOLUCIJA:

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 245 kuopa Newark, N. J. savo mėn. susirinkime, 1940 m. spalio mėn. 3 d., perskaičius žinia iš Tėvynės Nr. 39, 1940 m., kad J. K. Mažukna, SLA vice prezidentas, SLA Pildomosios Tarybos suvažiavime oficialiame posėdyje užprotestavo prieš išmokėjamą pomirtinę, kurią priimtį iš S. L. A. Lietuvos konsulas Petras Daužvardis buvo įgaliotas. J. K. Mažukna užprotestavo prieš pripažinimą P. Daužvardžio Lietuvos konsulu, sakdamas, kad "tas žmogus neturi jokios teisės atstovauti Lietuvą ir Lietuvos žmonių reikalus Amerikoje". J. K. Mažukna taipgi oficialiame posėdyje apkaltino Tėvynės redaktorių K. Jurgelionį už nepripažinimą Stalino Lietuvos viešpačiu ir už paniekinimą lietuvių komunistų.

KADANGI J. K. Mažukna savo protestu prieš pripažinimą P. Daužvardžio Lietuvos konsulu ir apakaltinimu Tėvynės redaktoriaus aiškiai pasirodo esąs pritarėju ir draugu Lietuvos pardavikų — komunistų, ir

KADANGI J. K. Mažukna užimdamas SLA organizacijoje aukštą vietą bando pravesiti savotišką cenzūrą prieš organizacijos organo Tėvynės redaktorių brolių K. Jurgelionį, drausdamas jam prieš Lietu-

vos pardavikus komunistus teisybę rašyti ir vietoje to gal garbinti Staliną ir Lietuvos pardavikus.

KADANGI SLA yra gynai lietuviška ir tautiška organizacija nuo pirmųjų dienų įsikurimo, ir

KADANGI tautos išdavystė yra aukščiausias prasikaltimas, už kurį tankiausiai yra baudžiama mirties bausmėmis.

TODEL yra nutarta reikalauti, kad SLA Pildomoji Taryba savo pirmam suvažiavime J. K. Mažukną, po ištyrimo faktų, išbrauktų iš SLA narių be teisės sugryžimo už viršui minėtą Lietuvos išdavystę svetimai valstybei.

Nutarta šią rezoluciją pasiųsti SLA organe Tėvynėj ir ir Amerikos lietuvių spaudoje.

Pasirašo SLA 245 Kuopos Valdyba:
Vincas Ambrazevičius, pirm.
Andrius Žlugžda, sekr.
Pranas Petrulis, išdininkas.

Westville, Ill.

Kvietimas į balių

SLA 29 kuopa rengia pasi-linksmnimo vakarą-balių spalio 26 d., 1940 m., American Legion Hall, ant kampo Main St. ir kampo N. State Street. Įžanga 25 centai. Visi nariai yra raginami dalyvauti, taipgi ir gerbiamoji lietuvių publika-visuomenė. Bus puiki muzika, grajis lietuviškus ir amerikoniškus šokus.

Kviečia kuopos valdyba.

Mirė du SLA nariai

A. a. Antanas Šlažus

SLA 29 kuopa neteko savo nario Antano Šlažaus. Antanas įsirašė į SLA 223 kuopą gegužio 10 d., 1916 m., turėdamas 40 metų amžių. Persikėlė iš 223 kuopos į 29 kuopą, liepos mėn., 1939 m. Mirė liepos 29 dieną, 1940 m. Priežastis mirties paralyžius. Liko sunus ir dukter, abu gyvena Chicagoj ir yra vedę. Šlaienė yra mirusi jau trys metai atgal.

A. a. Antanas Paulauskas

A. a. Antanas Paulauskas, SLA 29 kuopos narys, įsirašė į SLA 223 kuopą sausio 2 d., 1921 m. turėdamas 46 metus. Persikėlė į 29 kuopą liepos mėnesį, 1939 m. A. a. Paulauskas, rugpjūčio 16 d. parėjęs iš darbo, atsilkaupęs pradėjo praustis, ir nei žodžio nespėjęs ištarti, nuvirto prie praušyklos ir numirė. Daktaras pripažino, kad mirė širdies liga. Paulauskas paliko vieną dukterį, kuri randasi steito patalpos namuose. Paulauskienė mirė apie trys metai atgal.

A. A. A. kp. koresp.

Chicago, Ill.

SLA 208 moterų kuopos jubiliejus

SLA 208 moterų kuopa minėjo savo 25 metų sukaktuves, arba Sidabrinį Jubiliejų, Del tos progos surengtas pokylis, kuris įvyko spalio 2 dieną, šių metų, Auditorium viešbuty, 7 val. vakare. Pirmininkavo šiam pokylyje Josephine Norkus, o jos pagalbininkės buvo ponios I. Brennan, Conrad, Mikša, Kuper, Thomas, Tullis. Pokylis buvo labai šaunus, ponina N. Gugienė suteikė kožnai vienai ypatai po lapelį su mylimiausiomis lietuvių ir anglų kalboje dainelėmis, ir laike pokylio skambėjo dainos su gera muzika. Tolesniai kuopos pirmininkė M. Brenzaitė pradėjo vakarą su įspudingais žodžiais ir pavadė vakaro vedimą Drei S. Šlakis. Seniausiai narei poniai Onai Kirienėi buvo suteiktas gėlių koražas. Ponina O. Kiras yra išpirmininkavusi

apie 15 metų. Tolesniai kalbėjo sekančios ponios Limant, Kučinskis, Maslow, Dr. Satkoff, J. Zymant. Jau visiems yra žinoma, kad SLA 208 moterų kuopa yra labai atsižymėjusi visuose reikaluose, nes kuopos narės yra visos darbščios. Šiame jubiliejiname pokyly dalyvavo daug svečių apart narių, o tarp jų buvo Konsulas Daužvardis su žmona, kuri pasakė labai įspudingą kalbą. Taipgi kalbėjo ponina Račkus, ką tik atvykusi iš Lietuvos, ir aiškino Lietuvos padėtį dabartiniame laike. Po vakarienei sekė muzika ir šokiai su visokiais žaidimais.

Tai buvo tikrai puikus jubiliejinis apvaikščiojimas. Kas atsilankė, tas praleido laiką labai gerai. Ačiu pirmininkei poniai J. Norkus ir jos pagalbininkėms už puikiai sumanytą ir surengtą pokylį. Visos narės didžiuojasi savo kuopos darbais ir pasisekimais. Kad taip, sesutės, sulauktume ir aushinio jubiliejaus.

Josephine Osinskas,
Kuopos koresp.

Newark, N. J.

Mirė Juozas Kaminskas, SLA 245 kuopos narys

Spalio 2 dieną, savo namuose, 304 Chestnut St., Kearny, N. J., mirė SLA 245 kuopos narys Juozas Kaminskas. Buvo pašarvotas ir laidotas iš grabatoriaus namų, Lafayette Street, Newark, N. J. į Šv. Kryžiaus kapus, N. Arlington, N. J., spalio 5 d. su bažnytinėmis apeigomis patarnaujant Harrison-Kearny, N. J. lietuvių parapijos klebonui Vaičiškaukui.

Velionis Juozas Kaminskas

SLA pagalbos ranka

SAVAITINĖ ATSKAITA POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IR NASLIŲ IR NASLAICIŲ FONDO

Cekliai išrašyti spalio 12, 1940

Išmokėtos pomirtinės

ANTANAS DUBININKAS, 42 kp., Grand Rapids, Mich., gimęs gruodžio 31 d., 1885 m., Šakių apskr., Griškabudžio vals., Višpinių kaime. Prie SLA prisirašė vasario 4 d., 1923 m. Numirė širdies liga rugsėjo 28 d., 1940 m. Velionio materialai, Onai Dubininkienei, pomirtinės išmokėta ----- \$600.00

STASYS SZOLOMSKIS, 135 kp., Philadelphia, Pa., gimęs sausio 8 d., 1892 m., Užujesčio mieste, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė sausio 6 d., 1929 m. Numirė rugsėjo 9 d., 1940 m. vėžio liga. Velionio broliui, Antanui Szolomskiui, pomirtinės išmokėta ----- 150.00

Viso ----- \$750.00

Išmokėta ligoje pašalpa

KAZYS ANDRIJAUSKAS, 5 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 12 sav. ----- \$36.00
JUZE BALTRUŠAITIENĖ, 31 kp., Auburn, Me. Sirgo 2 sav. ----- 12.00
PETRAS CERESKA, 35 kp., Wilkes Barre, Pa. Sirgo 14 sav. ----- 96.00
ANTANAS BAGDONAS, 41 kp., Lawrence, Mass. Sirgo 8 sav. ----- 48.00
KASTANTAS CURLIONIS, 41 kp., Lawrence, Mass. Sirgo 7 s. ir 3 d. ----- 45.00
JURGIS SKRIPKUNAS, 46 kp., Terre Haute, Ind. Sirgo 3 sav. ----- 18.00
FRANŠAS KAIRYS, 51 kp., Bridgeport, Conn. Sirgo 3 s. ir 1 d. ----- 21.75
VINCAS ASMENSKAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 3 sav. ----- 36.00
MARIE LATVINIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 6 s. ir 2 d. ----- 48.00
ANNA SEIDEL, 70 kp., Clifside, N. J. Sirgo 1 sav. ----- 6.00
JULĖ KLAPATAUSKIUTĖ, 100 kp., Racine, Wis. Sirgo 2 sav. ----- 12.00
MIKAS MOCKEVIČIUS, 116 kp., Kingston, Pa. Sirgo 8 s. ir 5 d. ----- 106.00
HELEN STADALNICK, 131 kp., Norwood, Mass. Sirgo 8 s. ir 2 d. ----- 75.00
JUOZAS VILČINSKAS, 143 kp., Scranton, Pa. Sirgo 2 s. ir 2 d. ----- 21.00
VINCAS AMSIE, 176 kp., So. Boston, Mass. Sirgo 1 s. ir 4 d. ----- 11.00
JANE MARTIN, 176 kp., So. Boston, Mass. Sirgo 8 s. ir 3 d. ----- 51.00
GERALDINE I. KASTANT, 194 kp., Cambridge, Mass. Sirgo 1 s. ----- 3.00
EMILJA GRABAUSKIUTĖ, 209 kp., Cairnbrook, Pa. Sirgo 17 sav. ----- 99.00
STELLA DAVIS, 209 kp., Cairnbrook, Pa. Sirgo 1 sav. ----- 9.00
STEFANJA PETRULIENĖ, 214 kp., St. Louis, Mo. Sirgo 3 s. ir 1 d. ----- 19.00
JUOZAS JUŠKIS, 224 kp., Bulpitt, Ill. Sirgo 9 s. ir 4 d. ----- 80.00
CICILJA LILEIKIENĖ, 245 kp., Newark, N. J. Sirgo 4 s. ir 3 d. ----- 27.00
ALEKSAS SUMINAS, 293 kp., Wilsonville, Ill. Sirgo 3 s. ir 5 d. ----- 46.00
ELZBIETA BUTKIENĖ, 293 kp., Wilsonville, Ill. Sirgo 7 s. ir 1 d. ----- 43.00
MAGDĖ YAVORSKIENĖ, 260 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 s. ir 2 d. ----- 100.00
VINCAS SUPIENTIS, 303 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 14 sav. ----- 96.00
MARGARET SWETAWAGE, 303 kp., Shenandoah, Pa. Sirgo 1 sav. ----- 9.00
MARIE MASLAUSKIENĖ, 362 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 2 s. ir 1 d. ----- 13.00

Viso ----- \$1,186.75

Nauji nariai

J. MONSTVILLO, 36 kp., Chicago, Ill., apdrauda N 1, lig. pašal. skyr. I
A. KOZAK, 36 kp., Chicago, Ill., apdrauda N 1, lig. pašalpos skyrus II
J. PUSWASKIS, 194 kp., Roxbury, Mass., apdrauda N 1, vaikų skyrus
L. PUSWASKIS, 194 kp., Roxbury, Mass., apdrauda N 1, lig. paš. skyr. II
K. YASBUTIS, 200 kp., Detroit, Mich., apdrauda N 2
P. JONUSKEVICIUS, 238 kp., Chicago, Ill., apdrauda N 1
V. GVAZDAITIENE, 245 kp., Newark, N. J., apdrauda N 1
P. VENAZINDIS, 352 kp., Detroit, Mich., apdrauda N 1, lig. paš. skyr. I

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

Mūsų Korespondentai Apie Bendrą Lietuvų Veiklą Amerikoje

LIETUVIŲ KAMBARIO ATIDARYMO IŠKILMĖS PITTSBURGHO UNIVERSITETE

Spalio 4 dieną įvyko Lietuviško Kambario atidarymas Pittsburgho universitete. Tai yra sykiu ir lietuviškų kambarių ir lietuviškų kambarių. Lietuvių kambarius todėl, kad jo įrengimu daugiausia lietuvių rūpinosi. Lietuviškas todėl, kad jo išpuošimas yra lietuviško stiliaus, Lietuvos kaimo dvasioje.

Kad jis galų gale tapo atidarytas, yra smagi žinia Amerikos lietuviams, ypač šiuo laiką, kada ir lietuviškumui ir net visai lietuvių tautai grėsia išnaikinimo pavojus iš Rusijos marksistų pusės. Ar mes busime išnykę ar ne, ar lietuviškumas bus galutinai užmuštas Lietuvoje ar ne, šis lietuviškas kambarius Mokslo Katedroj pasiūk lietuviškumo paminklu ilgam laikui.

Kaipo istorinį dokumentą, paduodame trečiame šio Tėvynės numerio puslapyje Lietuviško Kambario aprašymą anglų kalboje, kartu su trumpa Lietuvių Kambario Komiteto veiklos istorija. Šie straipsniai yra paimti iš gražiai atspausdintos Lietuvių Kambario atidarymo iškilmių programos.

Lietuvių Kambario atidarymo iškilmės buvo gražios ir įspūdingos. Jas mums aprašė du Tėvynės korespondentai, Juozas Virbickas ir S. Bakanas, ir vienas ir kitas pažymėdamas savo įvertinimą ir išpuošimus. Abu aprašymai seka.

Juozo Virbicko aprašymas

Penktadienio vakare, spalio 4 dieną, Pittsburgho universitete buvo atidarytas lietuviško stiliaus Lietuvių Kambarys lekcijoms skaityti.

Septyniolika tautų apsiėmė išpuošti po vieną kambarį universiteto Mokslo Katedroj. Lietuviai buvo dešimta tauta, kuri darbą atliko. Dar septynios tautos turės savo kambarių įrengimą baigti.

Lietuvių Kambarys skiriasi nuo kitų tautų kambarių labiausia tuo, kad jo sienos Lietuvos audimu išmuštos. Kampani apacioj ir viršų padabinti gražiai išpuošti ažuolu su kraštais juodo ažuolo. Audimas ir ažuolo medis, kaip šviesusis taip ir juodasis, viskas prisusta iš Lietuvos. Grindys, stalas ir kedės vis iš Lietuvos ažuolo. Ant lango stiklo bus Vytauto paveikslas. Ant sienos bus nupieštas vienas S. Čiurlionis paveikslas. Taip pat bus pastatyta Rimšos "Mokykla", parodant pasauliui, kaip lietuviai turėjo įsigyti mokslą Rusijai valdant Lietuvą. Visus piešinius, kurie puošia kambarį, piešė jaunas Lietuvos kaimo Antanas Gudaitis iš Kauno.

Atidarymo iškilmių dieną 6 val. vakare buvo bankietas universiteto 17me aukštyje. Bankiete dalyvavo ne tik pittsburgiečiai, bet ir svečiai iš toliaus. Garbės svečiai buvo Liet. atstovas P. Žadeikis iš Washingtono, dainininkas J.

bo. Lietuvių Mokslo Draugija, L. P. D. ir kitos draugijos aukavo iš savo iždų. SLA davė gražią sumą pinigų iš Tautiškių Centų fondo. A. L. Tautinėlė Sandara daug parengimų turėjo Kambario naudai. Pittsburgiečiai, bureliai susidėjo, kaip Soho moterys, S. S. ir visos draugijos kartu, darbovosi Kambario naudai. Dar ir dabar septynių draugijų atstovai turės traukimpą Kambario naudai lapkričio 17 dieną Lietuvių Piliečių svetainėje, S. S. Kambario atsakančiam užbairgimui dar trūksta \$600.

Juozas Virbickas.

Stasio Bakano anrašymas

Spalio 4 dieną oficialiai ir su iškilėmis Pittsburgho Universitete buvo atidarytas Lietuvių Atminties Kambarius. Iškilmės dalyvavo Lietuvos atstovas Povilas Žadeikis, kuris, kaip nepriklausomos Lietuvos atstovas, oficialiai vade Amerikos lietuvių įteikė kambarį Universiteto Chancellorui D-rui John G. Bowman. Taip pat iškilmėse dalyvavo ir svečių iš kitų miestų. Iš Detroito teko susitikti Dr. J. J. Jonikaitį, iš Clevelando: K. S. Karpių su žmona, inž. Žiurį su žmona, Brazauską su žmona ir keletą kitų iš Detroito ir Clevelando, kurių pavardes nepamenuoju. Teko girdėti, kad taipgi buvo svečių iš Chicago, bet su chiaciečiais neteko susitikti, tai nežinau kas Chicago atstovavo šiose taip reikšmingose Amerikos lietuvių iškilmėse, o ypač šiame momente.

Didžiausią dalį iškilmių publikos sudarė Pittsburgho ir apilinkės rinktinė publika. Matės publikoje ir svetimtaučių, keletas kiniečių, tarp jų vienas kiniečių profesorius Dr. William Hung, kuris yra atvykęs iš Kinijos Yenelung Universiteto. Jis buvo apsiėmęs savo gimtosios šalies tautiškais profesorius rubais ir atkreipė į save visu dėmesį. Jo rubai buvo panašūs daugiau į moteriškus. Kinų profesorius labai gražiai vartoja anglų kalbą ir pasikalbėjime reikšė Lietuvai simpatijų dabartinę jos nelaimę. Teko matyti keletą čekoslovakų veikėjų ir kitų tautų veikėjų. Tačiau šiose iškilmėse nesimatė nei vieno lietuvių kunigo, nors tai buvo bendras visų lietuvių reikalas.

Bankietas Lietuvos atstovui pagerbti

Iškilmės buvo maždaug sekamai tvarkomos. Lygiai kaip 6:30 val. vakare Universiteto patalpose, Faculty Club kambarių, buvo surengtas bankietas pagerbimui Lietuvos atstovo Povilo Žadeikio, kuriame dalyvavo Lietuvių Kambario Komiteto nariai: P. Pivaronas, J. V. Gray, J. Baltrušaitis, A. S. Marčiulaitis, W. Zamblauskas, Dr. J. T. Baltrušaitienė, Mrs. Mary V. Woshner, J. Virbickas ir adv. Edward A. Schultz, Universiteto atstovė Mrs. R. C. Mitchell. Taip pat svečiai iš Clevelando, Detroito ir geras burys Pittsburgho ir apilinkės lietuvių veikėjų, viso galėjo būti apie 1500 ypatų. Bankieto tostmeisteriu buvo adv. Schultz. Buvo trumpos prakalbėlės, buvo perstatomi ir supažindinami su publika. Kambario Komiteto nariai, svečiai atvykę iš toliau ir vietiniai veikėjai.

Lietuvos atstovas Povilas Žadeikis visus svečius apdovanojo "siuviniais", visiem įteikdamas atminčiai po lietuvišką varinį centą. Reikia paskirti, kad bankieto vedimas

mano nuomone buvo šališkas. Man išrodo, kad neatleistinas buvo elgimasis iš nekurių komiteto narių pusės, tai lyg ignoravimas Dr. Baltrušaitienės, bijojimas duoti jai priklausomą kreditą. Buvo bijota ar pamiršta prisiminti, kad daktarės Baltrušaitienės širdis buvo įdėta į to kambario įrengimą ir kad ji pirmoji šį darbą sumanė ir per visą laiką nuosirdžiai darbovosi. To priežastis turbūt buvo daktarės ir nekurių komiteto narių politinės pasauležvalgos skirtingumė.

Kita Kambario Komiteto sužini ar nesužini klaida buvo tame, kad nepakvietė į atidarymo iškilmes bent vieną atstovą iš SLA Pildomosios Tarybos. Apskritai SLA buvo ignoruotas, išskiriant komiteto kasierių Adomą Marčiulaitį, kuris savo kalboje prisiminė, kad su aukomis del kambario įrengimo SLA užima antrą vietą aukų gausumu. Galbut, kad p. Marčiulaitis, prisimindamas apie SLA auksas, turėjo mintyje tik tas SLA auksas, kurias SLA seimai yra aukavę iš Tautiškių Centų Fondo. Bet aš norėčiau manyti, kad, jei mes pažvelgsim į aukų sąrašą ir pridėsime ir tas auksas prie SLA Tautiškių Centų, kur yra suaukavusios SLA kuonos ir apskritai, tai kartais SLA gali užimti pirmą vietą. Na, jei būtų ir taip, kaip kad p. Marčiulaitis sako, kad SLA yra tik antroje vietoje, tai Susivienijimas vistiek užima pirmą vietą su aukomis iš lietuvių organizacijų, nes sulie p. Marčiulaitis pareiškimo pirmą vietą priklauso amerikoniui daktarui, kuris iškilmėse buvo garbės svečiu.

Bankietas nuotaika buvo atitaisyta, kada buvo perstatytas Lietuvos atstovas Povilas

Žadeikis. Gerb. Žadeikis savo kalboje daugiausia kreditą davė Universiteto atstovei Mrs. R. C. Mitchell, per daug nesigilino į komiteto darbuotę, tinkamoje formoje palietė Lietuvos dabartinę padėtį ir tas žinoma visų mintis perkėlė į Lietuvą.

Oficialio atidarymo iškilmės Commons Rume

Oficialio kambario atidarymo iškilmės prasidėjo Iovai kaip 8:30 val. vakare punktualiai, Universiteto vadovbės priežiuroje, Didineam Universiteto Commons Rume, kuris savo architektura ir įrengimu yra kain ir kokia šventatvė, iš stilingai nukaltų akmenu ir tain mechanikai sustatytu be plieno namelios, kad tikrai daro žavėjanti reginį. Žiurint į Universiteto stebuklingai gražius įrengimus, prisimena Londonas, kur braneus tukstančių metų kultūros kuriniai yra patikimam naciui orlaivui bombomis. Laimė, kad mes esame šioje šalyje, o ne Londone.

Programa buvo pradėta su Amerikos himnu su vargonų muzika, vadovaujant panelei Valentinai Vaišnoraitei.

Universiteto mėsalai Kambario Komiteto narius. Universiteto atstovus. Lietuvos atstova Povila Žadeikis susodino ant mėsainių, kurios buvo gražiai išpuoštos eilėmis, ir komiteto nymninkas P. Pivaronas pirmiausiai pasakė trumpą sveikinimo kalbą ir pavadė tvarkos vedimą Mr. William Zamblauskui, komiteto sekretoriui.

Zamblauskas savo pareigos pilnai atliko ir vedė tvarką gabiai be jokio šališkumo, pilniausioje tolerantiškumo ir draugiškumo dvasio-

je. Matomai, kaip komiteto sekretorius ėjęs savo pareigas per 8 metus, jisai yra artimai susipažinęs su kambario įrengimo darbuote.

Muzikališką iškilmių programą dalį atliko jauna lietuvaitė, Valentina Vaišnoraite, pittsburghietė. Ji yra pasižymėjus muzikoje ir yra žinoma netik tarpe lietuvių, bet ir tarpe amerikų kaip talentinga vargonų meistrė, kuri groja vargonais tokiose įstaigose kaip Carnegie Music Hall ir Planitorium. Antras programo dalyvis, tai Amerikos lietuviams žinomas kanklininkas ir dainininkas Juozas Olšauskas, kuris gana gražiai išpildė keletą numerių.

Paskui buvo perstatytas Adomas Marčiulaitis kaip komiteto kasierius, kuris gražioje savo kalboje padėkavojo aukavusiems ir kambario įrengimo fondą ir pažymėjo tą faktą, kad SLA su aukomis yra daugiausia prisidėjęs iš visų lietuvių ir lietuviškų organizacijų.

Perstatomas Lietuvos atstovas Povilas Žadeikis, kuris kalbėjo lietuviškai ir angliškai, pareiškėdamas seną lietuvių išsireikšima: "Kas bus, kas nebus, Lietuva nepražys", sakdamas, kad dabartinėje Lietuvos liudnumo valandoje del netekimo nenriklausomybės. Amerikos lietuviai yra įkvėrimo dvasia ir su įrengimu šio kambario žadina musu vilstis atgauti laisvę ir nepriklausomybę.

Gerb. Žadeikio kalba darė įaudinančio įspūdžio, žiurint į mėsainius, kur Lietuvos trisvalvė vėliava kartu su Amerikos ir Universiteto vėliavomis nūvėrsavo ir žinant, kad dabartinių laikų Lietuvos žmonės jau negali matyti savo trisvalvės vėliavos.

Dovanos

Kitas nemažiau jaudinintis reginys buvo dovanų įteikimas Universiteto kancleriui Dr. John G. Bowmanui vadovaujant Dr. J. T. Baltrušaitienei. Šeši maži vaikučiai nešė dovanas. Edward A. Schultz Jr. nešė Lietuvos miško eglės pora skujų, Petras L. Pivaronas Jr. nešė lietuvišką eleantorių, Julia Magowan, Dr. Baltrušaitienės anukė, nešė rutas ir Diana Virbickaitė nešė kankles. Teikiant tas sentimentaliskas dovanas, Dr. Baltrušaitienė pasakė atatinlamą prakalbėlę. Dr. Bowman priėmė dovanas, paliepė jas nunešti į lietuvišką kambarį ir pasakė padėkos prakalbą, pareiškėdamas, kad Lietuvių Kambarius bus prisiminimas ir inspiracija priaugančiai kartai.

Po tų visų ceremonijų ir iškilnių programos buvo uždarytas su Lietuvos himnu ir publika buvo pakviesta eiti anžiūrėti Lietuvių Kambarį ir kitus tautinius kambarius, kur jau pilnai yra įrengta 10 tautinių kambarių ir dar 9 yra rengiami.

Gražiai įrengtas Lietuvių Kambarius

Lietuvių Kambarius yra tikrai gražiai įrengtas ir su geru skoniu. Aš čia nei nebandyčiau aprašyti kambario išvaizdos. Bus geriausia, kad tie, kurie neturėjo progos jo matyti, pasistengtų jį aplankyti prie pirmos progos ir patys įsitikintų, kad tos aukos ir tos pastangos, kurios buvo padėtos kambario įrengimui, pilnai atsieik savo tikslo ir įteisė dalyką, kur yra nenuperkamas už pinigus.

S. Bakanas.

PAŽYMĖJIMAI IŠ REDAKCIJOS KREPŠIO

IŠ TOLIMOS PERSIJOS arba Irano Tėvynės redakcion atėjo laiškėlis nuo lietuviškos daktarės, Dr. J. Krumskas-Aramas. Ir Persijoj yra mažas burelis lietuvių, kurie pasigenda Lietuvos. Daktarė Krumskas-Aramas rašo:

"Neturėdama paskutiniaisiais laikais jokių žinių iš brangios tėvynės motinės Lietuvos, nei moraliskos — tautiškos pagalbos, nei jokių laikraščių, nei knygų, tik skaitydama vietos laikraščiuose, kad laisvė mūsų brangios Tėvynės yra paneikinta ir brangioji mūsų tėvų žemė vėl užgrobita, — turiu viltį, kad brangieji tautiečiai tolimate Amerikos krašte padės nedidelei saujelei lietuvių gyvantių šiame krašte, siuntinėdami mums savo laikraštį. Nuo vietinių tautiečių turiu širdingai aciu. D-rė J. Krumskas-Aramas, Tafreche, Iran."

Laiškas rašytas rugpjūčio 5, 1940. Atėjo per Bagdadą (rugs. 22, 1940) ir pasiekė New Yorko spalio 14, 1940.

JOE BAGDANSKY varde SLA 161 kuopos iš Christopher, Ill. rašo, kad jo kuopa nepitaria aukų dėjimui Lietuvos pabėgėliams, kurie buvo priversti aplieisti Lietuvą besigelbėdami nuo bolševikų teroro. Kad tie pabėgėliai dabar yra didžiausiam varge Vokietijoj, tai Joe Bagdanskis sako, kad jiems taip ir reikia. O štai jo bolševikiški žodžiai, kurie pereina visas teisybės ir padurumo ribas: "Tiems auksiniam versiam, kurie pavėgo, aukos nereikalingos, jie yra prislūpę pinigų iš Lietuvos liaudies kruvino prakaito ir kraujo". Tarp tukstančio

lietuvių pabėgėlių Vokietijoj nėra nei vieno, kurs būtų buvęs turtingu Lietuvoj. Tie, kurie pinigų turėjo, nepasiliko Vokietijos koncentracijos lageriuose vargti.

Iki šiol betgi nei viena SLA kuopa neprisituntė nei vieno dešimtuko aukų Lietuvos pabėgėliams. Ar tai reikštų, kad jos visos pritaria Joe Bagdanskui?

TARP Lietuvos pabėgėlių Vokietijoj yra Tėvynės redaktorius Kl. Jurgelionio sesuo. Koncentracijos lageryje jie ten dabar buna su savo mažais anūkais.

Kita Tėvynės redaktoriaus sesuo gyveno Sovietų Rusijoj. Kada ten darbovosi didžiausias bolševikų budelis Dzieržinskis, bolševikai ją nužudė, o taipgi užmušė jos vyrą ir jos mažus vaikučius.

Nei viena Tėvynės redaktoriaus seserų jokioj politikoj nedalyvavo, bet buvo ir yra širdingos lietuviškos, atsidavusios Lietuvai ir lietuviams.

AMERIKOS LIETUVIS pareikalavo, kad Worcesterio Lietuvos Sunų ir Dukterų Draugija viešai pasiaiškintų kur ji stovi: ar su Maskvos kacapais ar su Lietuvos patriotais. Mat, "pro-bolševikiški" tos draugijos nariai draugijos vardu buvę pasiuntę pasveikinimą Stalinui už pagrobimą Lietuvos. Amerikos Lietuvio reikalavimo pro-bolševikai išsigando, nes vietoj pasiaiškinti kur jų vadovaujama draugija stovi pradėjo grąsinti laikraščiu: "Mes jam uždarysim redakciją". Jie nori

sveikinti Staliną, bet tylomis, kad niekas apie tai nežinotų, ir laikraščiuose nerašytų. Taip visi "penktakojai" darbuojasi — iš pasaly, slapta, išsiskindami, — kad daugiausia žalos padarius, kol jie tampa sugauti.

Į SOVIETŲ rojų visi jo garbintojai turi dabar progos važiuoti veltui. Amerikos Lietuvyje skaitome: "Visi vietos lietuviški kacapai ir penktakojai yra kviečiami ateiti į Lietuvai Remti Draugijos buveinę (12 Vernon St., Worcester, Mass.) del užsiregistravimo važiuoti į Sovietijos Rojų. Draugijos sekretorius J. Lapinskas užrašys ir pasistengs iš Suv. Valstijų imigracijos komisinerias išgauti vizą ir nemokama kelionę. Kaslink rankpinigių, tai viršmėtos draugijos nariai suaukos".

PROTESTAI prieš J. K. Mažukną ir kitus bolševikų slapčius ir atvirus bendradarbius pradėjo ateiti į Tėvynės redakciją ne tik rezoliucijų ir straipsnių, bet ir eilėraščių formoje. Visi reikalauja, kad Susivienijimas apsisvalytų nuo "penktakojų".

SUMAZINTI išsibraukiančių narių skaičių mums labai reikia. Daugelis išsibraukia vien tik del pamiršimo užsimokėti mokesčius ir visai be reikalo atsiduria pavojuj netkti visų veikininą Stalinui už pagrobimą Lietuvos. Amerikos Lietuvos reikalavimo pro-bolševikai išsigando, nes vietoj pasiaiškinti kur jų vadovaujama draugija stovi pradėjo grąsinti laikraščiu: "Mes jam uždarysim redakciją". Jie nori

CHICAGOS GYVENIMO APYSAKAITĖ, parašyta Arėjo Vitkausko (su balandžiais prie Art Institute, kaip literatūrinio fonu), išspausdinta rugsėjo (September) numerio žurnalo American Canary Magazine. Apsakaitės vardas: SLOW. Autorius ir rašinys paminėtas turinio sąrašo žurnalo pradžioje.

THE POTIC VOICE OF AMERICA, 1940

Tuo vardu stambi knyga turi išspausdinus Arėjo Vitkausko eilių, tarp jų ir sekamas:

THOUGHT IN THE EARLY SPRING

The spring trees murmur
"Up rejoice!"
they do not know my stolen joys,
my married life and long dim days
and lonely forsaken ways.
Still naked branches, dirty snow,
and heart's suppression does not know
if really there spring will be,
Earth stands before birth's agony.

Trečiame SLA pažangos vajuje Chicago 63 kuopa ketina taip pat pasižymėti, kaip pirmais dviem vajais, o gal dar ir labiau, nes išrinko net keturis organizatorius naujiems nariams gaudyti.

Kadangi Susivienijimas yra neutralis politikoje, rinkimų agitacijos straipsnių Tėvynėje netalpiname nei už prezidentą F. D. Rooseveltą nei už kandidatą į prezidentus W. L. Willkie. Rašytojai, kurie mums tokių straipsnių prisiuntė iš abiejų pusių, teikis mums atleisti už nepasinaudojimą jais, nežiurint, kad straipsniai labai geri.

DARIAUS-GIRENO PAMINKLUI AUKOS IR REIKALAS

Visuomenės domei pranešame gautų aukų tryliką sąskaitą sulig rugsėjo 11 d., 1940 metų, atsįsta Fondo Komiteto išdininio p. J. Spurgos, finansų sekretoriaus adv. S. Briedžiui.

Sv. Vincento Draugija, Maspeth, N. Y., aukų \$10, prisiuntė sekretorius P. J. Šlapikas, kuris taipgi surinko nuo pavienių asmenų šias aukas: aukų po \$1.00: M. Balas, V. Zabielskis. Po 50c.: P. J. Šlapikas, P. Bagočiūnas, C. Johnson, P. Litvinas, J. Karasokas. Smulkų \$3.95 — kartu \$8.45. Blankos numeris 246. Laiške sako: "Prisiuntė čekį už tiek, kame viršminėta draugija aukų, o nuo pavienių asmenų, surinkta per mane. Tikimės artimoje ateityje bus galima ir daugiau aukoti".

P. Augustinas, Maspeth, L. I. per adv. S. Briedį aukų \$1.00.

M. Karaktinas, Brooklyn, N. Y., surinko nuo pavienių asmenų, aukų: Jokimas Sodaitis, \$5.00; Jonas Vacekuskas 50c. Smulkų \$1.00. Sykiu \$6.50. Blankos numeris 650.

P. Greičaitis, Grand Rapids, Mich., surinko smulkais \$1. Blankos numeris 553, ir sako: "Šiuomi prisiuntė auką Dariaus-Gireno Paminklo Fondui. Ši blanka buvo prisiusta SLA 42 kuopa, kadangi kuopa uolat aukojai įvairiems reikalams, tai šį kartą blanka tapo pervaista man parinkimui aukų. Malonėkite priimti nors ir mažą sumą ir prisiskite pakvitavimą. Tamstos esate užsibrėžę atlikti gerą ir garbingą darbą".

G. Karpus, Lietuvių Piliečių Klubo gascadorius Brooklyn, N. Y., surinko nuo šių upatų aukų: P. Baltauskas \$5.00. Pakinkis ir M. Vernickas po \$1.00. J. Šaltis, brooklynietis, aukų po \$1.00: — Jonas Laučiškis, Juozas Genaitis ir Jurgis Kralauskas iš Newark, N. J.

K. Vilkas, brooklynietis, surinko nuo pavienių asmenų ir pridavė \$5.00. Blanką pasiliko tolesniam rinkimui, vėliau bus paskelbta su galutina sąskaita.

Aukščiau paminėtų aukų nuo draugijų kuopų bei pavienių asmenų prisiusta viso \$41.95. Kai kas mano, kad numeris triviklas yra nelaimingas, bet šiuo atveju galima sakyti giliuokinas, nes šį gausi suma aukų liudija. Net ir vasaros šiluma nesutrukdė mūsų pradėtą darbą. Taigi visiems aukautojams ir darbuotojams šio didžio užnamymo, varde mūsų garbingo tiklo reikiame nuosirdingiausią padėką, turėdami viltį, kad ir ateityje teiksime malonią paramą atminčiai mūsų skaudaus istorinio įvykio. Taipgi kreipiame domę kas link išsiuntėtų aukų rinkimui blankų draugijoms, kuopoms bei pa-

vieniams asmenims, kurių laikas jau yra pasibaigęs su birželio 1 ir 15, o taipgi rugsėjo 1 dienomis, š. m., maloniai prašome neatidėliojant atlikti savo pareigą parinkti ar paskirti iš išdo kiek galima aukų ir grąžinti Fondo Komitetui, pridant čekį ar Money Orderį išrašytą vardu Darius-Girenas Monument Fund, adresuojant išdininui, Mr. John Spruga, Port Jefferson Station, Long Island, New York.

Už pasiūstas aukas siuntė visumet gaus palidijimui nuo išdininio kvitą, kurią prašome presentuoti savo aukotojui kuris to klausia. Išdininikas yra po užstatu, atsakomingas prieš komitetą ir tinkamai atlieka savo pareigas, gautus pinigų deda bankan savo ir dviejų išdo globėjų vardu.

Aukotojų vėrdai ir kiek aukų nuo penkiasdešimt centų ir aukščiau, o taipgi ir bendra suma visuomet pranešama įvairiuose laikraščiuose ir sulig to teksto paskelbiama per radio New Yorko apilinkėje.

Iš komiteto posėdžio

Fondo Komiteto svarbus posėdis įvyko rugsėjo 20 d., Lietuvių Piliečių Klube, drauge su kelių vietinių draugijų ir kuopų specialiai išrinktais atstovais tartis kaslink paruošimo pramokos paminklo naujai. Po jautrių išsikalbėjimų nutarta parengti koncertą, Grand Paradise salėje, Have-meyer ir Grand gatvių, Brooklyn, N. Y., vasario 2 d., 1941 m., sekmadienį, pradžia 3 val. po pietų, tikietų kaina 50c., 75c. ir šokiams 35c. Užkviesti vietinius chorus ir žymius artistus pildymui programos.

Draugijoms remiančioms fondo darbuotė bus pranešta apie tai laiškais. Tat, visus kviečiame ruoštis prie šio gražaus parengimo, ypatingai tolimesnes kolonijas iš anksto susitarti ir atvykti busais, apilankyti Lituanicos Aikštę išgauti iš miesto pastatymui paminklo ir pasigrožėti koncertu.

Aukų tą vakarą pribuvo nuo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo penktojo jubiliejinio seimo įvykusio Brooklyn, čekis \$15.00. Sv. Jurgio Draugijos per M. Karaktiną \$2.25. Pasiusta fondo išdininui, plačiau tilps sekamam paskelbime.

Taigi, brangus lietuvi, bro-lau ir sese, prašome paremti aukomis pastatyti paminklą Brooklyn, mūsų dvidešimto amžiaus didvyriams lakunams misteriška žuvusiems siekiant mūsų brangią šalį Lietuvą, Dariui ir Girėnui.

Paminklo Statymo Fondo Komitetas:
Adv. St. Briedis, fin. sekr., Jonas Šaltis, pirm., Walter Shabunas, vice-pirm., Antanas Gudonis, sekr., Jonas Spurga, išd., Jurgis Karpus ir Juozas Kairys, išdo globėjai.

Lietuviai nesiregistruoja bolševikų konsulatuose

Jau gerokas laikas praėjo nuo Sovietų Rusijos ambasados Vašingtone skelbimo, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos piliečiai registruotųsi bolševikų konsulatuose, bet iki šiol, kaip Lietuvos Piliečių Komitetas iš patikimų šaltinių patyrė, dar niekas nėra užsiregistravęs. Įdomiausia, kad net patys karščiausi kacakpai iš Laisvės ir Vilnės pastogės bijo registruotis, nors kitus tam agituoja. Jų linijoms sustiprinti, kaip jau gal daugeliui teko girdėti, bolševikai prieš okupuodami Lietuvą atsiuntė tokį kyduką Matusėvičių —

keliaujantį kareivėli, kuris čia važinėja po lietuvių kolonijas girdamas bolševikišką "rojų". Dangelis tikėjosi, kad tas tai pirmas užsiregistruos, bet kur tau — jis dar ir šiandien nenori skirtis su Lietuvos užsienio pasu. Vienas lietuvis norėjo lažybų kirsti net iš šimtinės, kad esą kas bus tas bus, bet Matusėvičius bolševikų konsulate nesiregistruos.

— Iš kur toks tikras? — paklausė jo oponentas — juk ir kitų neragintų to daryti, jei pats nemanytų registruotis.

— Daug lengviau bolševi-

kišką "rojų" yra kitiems girti, negu pačiam ten gyventi. Jei jis Sovietų Rusijos konsulate užsiregistruotų ir raudoną bolševikišką pasą gautų, tai Amerikos valdžia jį išguitų kaip penktakojį ten iš kur atvykęs, vadinasi, jį bolševikų Lietuvoje sukurtą "rojų", ko jis bijo kaip ugnies. Štai ve kodel aš nebijau ir šimtinės statyti.

Bet su ta registracija yra dar ir daugiau įdomių kuriozų. Vienas kacakų sukklaidintas Latvijos pilietis D. nuėjo registruotis į bolševikų konsulatą. Ten jam padavė kokią tai ilgiausią blanką užpildyti ir paprašė atiduoti Latvijos pasą. Tarp kitko valdininkas pasakė:

— Tamsta jaunas vyrukas. Dabar Europoje karas, o Sovietų Rusijai jauni vyrukai reikalingi, tai gavęs pasą tuojau turėsi gryžti...

Tas vyrukas pasigriebęs savo pasą išdumė nē neatsisukdamas ir daugiau, žinoma, j bolševikų konsulatą kojos nekels. Šitą įvykį jis pasakojo vienam lietuviui kaip didžiausią paslaptį.

Amerika, kaip žinoma, penktakojį taip pat nenori. Vienas kitas lietuvių spaudoje pastebėjo, kad Pietų Amerikoje su koncertais važinėja save profesoriu vadinantis muzikantas B. Jis ne tik su koncertais važinėjo, bet dar bolševikų pastatyti okupacinei valdžiai sveikinimo telegramas siuntė ir net lietuvių susirinkimuose prakalbas sakė, kad esą "dabar Lietuvai nušvitusi Stalino saulė..." Iš Pietų Amerikos šis muzikantas sumanė atvažiuoti ir į S. A. Valstijas.

Kokiu tai būdu gavo Amerikos vizą, o Stalino rojus draugai sumetė laivakortei. Brooklynio Laisvės pradėjo jau išanksto būbnyti, kad atvyks ta "didis profesorius". Atvyko tai atvyko tas muzikantas, bet tik iki Ašarų Salos (Ellis Island), o j žmoniškumo ir laisvės žemę jam kojos iškelti iki šiol nepavyko. Visą ugdiną tas jo palinkimas j bolševikišką pilietybę. Mat, Amerikos imigracijos valdininkai buk tai paklausė jo, kur vėliau vyksias, nes Lietuva dabar okupuota, tai su Lietuvos pasu jo ten neįleis. Muzikantas atsakė, kad tas nieko tokio, jis tuojau gausias Sovietų Rusijos pasą, tik užsiregistruoti jam reikia. Jo pastikiti buvo atvykę keli Brooklynio Laisvės klapčiukai, kuriems B. įdavė Lietuvos pasą nunešti j bolševikų konsulatą išieškėti j sovietiška. Šie uolūs klapčiukai užilę nuskubėjo j minėtą konsulatą su džiaugsmo mintimis, kad štai "tėvui ir mokytojui Stalinui" gavo naują pilietį, ir dar ne paprastą, o muzikantą. Bet ten jų vyrukų taip karštai neprimė, kaip jie tikėjosi. Jiems paaiškino, kad pranešė muzikantui B., jog jam išduos sovietiška pasą, bet tuojau privalo grįžti, o ne su kokiais ten koncertais bastytis. Klapčiukai susilė aiškina, kad muzikantas čia jiems labai reikalingas propagandai, nes "tavaraiščiai" Pietų Amerikoje tam ir pinigų sudėjo jo laivakortei, ir net dar turistine klase. Bet visi jų maldavimai ir aiškinimai atsimušė j šaltą "nėlzia tavaraišči". Stalino tėvynės pilietis turi gyventi "rojuje", o ne bastytis po kapitalistų kraštus, kame dar kapitalistinėm bakterijom gali užsikreisti.

Sugrūžę Laisvės klapčiukai praneša muzikantui, kad "blogi popieriai". Tada buk tai tas muzikantas kreipėsis su pagalbos prašymu j Lietuvos konsulą, bet ar tas galės ir norės jam padėti tai dar neaišku. O tuo tarpu muzikantas sėdi sau ašarų saloje ir mąsto apie "Stalino saulės šviesumą"...

Tai čia tik pora mažų, bet daug pasakančių pavyzdžių, kas laukia Lietuvos piliečio, kuris drys įkelti koją j bolševikų konsulatą.

Lietuvos Piliečių Komitetas.

Collinsville, Ill.

A. a. Al. Štaras

A. a. Aleksandra Štaras, 57 metų (žemaitukas), tapo užmuštas dirbant anglies kasykloje. Nelaimė jį patiko rugsėjo 28 dieną, 1:15 val. po pietų. Palaidotas spalio 1 d., Sv. Petro-Povylo kapinėse su bažnytinėmis ceremonijomis, Collinsville, Ill.

Aleksandras Štaras buvo gimęs Lietuvoje, Biliunų kaime, Baisogalos priemiesty. Atvyko į Ameriką 1902 m. gyvena St. Louis, Mo. 17 metų j Collinsville, Ill. 19 metų. Aleksandra buvo laisvų pažiūrų ir visada linksmas budo. Turto daug neturėjo, bet draugų turėjo daug. Laikė pašarvijo j šermenis atsilankė daug j draugų atiduoti jam paskutinį atsisveikinimą, o collinsvillečiai jo draugai susidėję nupirko didelį gėlių vainiką. Vėlonis paliko nuliudisius brolius Vincentą ir Kostantą Štarus ir pusbrolius Frank, Walter ir Kazį Domash iš St. Louis, Mo.

Kadangi Kostantas Štaras gyvena Kansas City, Mo., Frank ir Kazys Domash St. Louis, Mo. ir jie nedalyvavo šermyse, pranešu, kad jų brolis Aleksandra yra miręs ir palaidotas. Laidotuvių patastavimą suteikė lietuvis graborius Urbis Kanly, 315 Vandalia St., Collinsville, Ill.

Čia Collinsvilleje yra gana daug lietuvių ir tarp jų yra geras skaitlius lietuvių liuteraų, kalvinių ir katalikų, bet tikėjimas juos nesikirto, jie visi yra draugiški ir jaučiasi kaip broliai ir seserys lietuviai. Tai yra gražu.

Walter Domash.

17-tas sąrašas Aukos Lietuvių Kambario Fondan

Adv. J. Bradžiūnas, Chicago, Ill. \$1; teis. J. T. Zuris, Chicago, Ill. \$1; Dr. St. Biežis, Chicago, Ill. \$5; Mrs. J. M. Smilgus, Chicago, Ill. \$1; Dr. A. K. Rutkauskas, Chicago, Ill. \$3; M. Normantienė ir šeima, Chicago, Ill. \$5; Miss Stella Strikol, Chicago, Ill. \$10; F. Zukaitis, Grand Rapids, Mich. \$1; M. Bernotienė, Grand Rapids, Mich. \$1; Mrs. G. Zukaitis, Grand Rapids, Mich. \$1; S. Lukoševičius, Philadelphia, Pa. \$1; K. Dryža, Philadelphia, Pa. \$2; J. Matulis, Philadelphia, Pa. \$2; J. Kenušis, Philadelphia, Pa. \$2; A. Tvaranavičius, Philadelphia, Pa. \$1; K. Dalbukas, Philadelphia, Pa. \$2; Jaunieji Lietuviai, Pittsburgh'e, Pa. \$14.05; Lietuvių Ukės Klubas, Willock, Pa. \$15; J. Kumeta, Chase, Conn. \$10; W. M. Harte, Hartford, Conn. \$5; Johanna Magowan, Blairsville, Pa. \$1; A. J. Banišauskas, Minersville, Pa. \$1; M. Glemžaitė, Dotnuvos Akademija, Lietuva \$2; J. Laučiškis, Brooklyn, N. Y. \$3; J. C. Baltus, Brooklyn, N. Y. \$1; S. Bulota, Silver Greek, Pa. \$2; Mary Woshner, Pittsburgh, Pa. \$5; S. Gudas, W. Orange, N. J. \$1.

Aukas malonėkit siųsti Finansų Sekr. adresu: V. Zambauskas, 1010 Macon Ave., Pittsburgh, Pa. Čekius rašykite: Lithuanian Memorial Room Fund.

ATTITAISSOMA KLAIDA: 16 sąrašas, V. 1940, pakartota SLA auka \$225.000, ką buvo paskelbta jau 14 sąraše, III 1939.

J. Baltrušaitis, Sekr.

Hartford, Conn.

Klubo namo
įkurtuvės

Lietuvių Amerikos Piliečių Nepriigulmingas Klubas nupirko gražų namą su didele svetaine, 227 Lawrence Street. Namas dabar naujai remontuojamas, viskas bus įrengta pagal šių dienų reikalavimų, moderniškai. Klubumais jau yra baigiamas įrengti ir mažoji svetainė jau beveik užbaigta, tik didžioji svetainė dar ims kiek laiko pabaigti, bet apie 15 šio mėnesio bus tikrai užbaigta. Klubas nutarė turėti iškilmingą savo svetainės atidarymą spalio 26 d., šeštadienio vakare, pradedant 6 valandą vakare. Programa susidės iš dainų, muzikos, kalbėtojų, solisčių ir solistų. Pasidadžio dalyvauti keturi choralai, Waterburio radio choras, New Britain radio choras, Šventos Cicilijos choras iš Hartfordo, Laisvės choras ir laisvės stygų orkestras. Solistai bus Risamavičiūtė, iš Waterbury, Conn., panelės Gris-kiutė ir Kaunietukė iš Hartfordo, M. Kripas ir kiti. Kalbėtojai yra užkviesti majoras Suellasy, adv. Griffen ir kontraktoriaus, kuris šiuo darbu užsima.

Klubas prajo visų vietinių draugijų ir apilinkės miestelių, kad nerengtų tą dieną jokių parengimų, bet malonė j atsilankyti pas mus j mūsų tą istorinį iškilmingą atidarymą, kuris mums pasiliks per amžius atmintinas. Kiekvienas klubo narys ir kiekvienas lietuvis galės pasidžiaugti šio namo gražumu, nes tai bus vienas iš gražiausių namų lietuvių tarpe Connecticut valstijoje. Užtat, brangus lietuviui ir lietuvaitei iš apilinkės miestelių, nepamirškite šio spalio 26 dienos, bet visi atsilankykite pas mus j šias iškilmes kartu pasidžiaugti mūsų nuveiktu darbu, o mes jus visus priimsime kuogeriausia.

Lietuvos Gynimo
Komiteto veikla

Beužiant baisiai audrai Europoj, nebuvo aplenkta ir mūsų tėvynė Lietuva. Ji trugin-gai jau žuvo, nelabosios Rusijos letenos parblokšta. Viskas likosi sunaikinta, sumindžiota, kas per 22 nepriklausomo Lietuvos gyvavimo buvo sukurta.

Po didžiojo pasaulinio karo kai kuriems iš mūsų teko matyt kaip buvo atstatyta Lietuvos Nepriklausomybė. Dar pereinantis metais nuvažiavė Lietuvon Amerikos lietuviai stebėjosi, kaip tai galėjo viskas taip greit pasikeisti per tą trumpą laiką. Per tuos 22 metus nepriklausomo gyvavimo Lietuva nužengė milžinišką žingsnį, pasivydama net didžiausias tautas kulturoje, moksle, savo nuveiktuose darbuose.

Iš susidėdantį 10 draugijų buvo pirmiausia sutvertas Vilniaus Gynimo Fondas, bet žuvus Lietuvai tuojaus buvo sušauktas susirinkimas, apkalbėti dalykai ir buvo nutarta, kad Vilniaus Gynimo Fondo vardas reikia pakeisti Lietuvos Gynimo Komitetu. Visiems vienbalsiai sutikus tas buvo padaryta. Visi atstovai pasižadėjo, kad dirbs kiek kas gali išvien atgaivinimui Lietuvos Laisvės, ir čia Amerikoje kovos su išsigimusiais lietuvisais, parsiдавusiais Rusijai.

Pereitame komisijos susirinkime buvo nutarta rengti prakalbą su tam tikru programu. Svetainė jau paimta, numatyta vakaro programa. Prakalbos įvyks gruodžio 1 d., sekmadienį, Lietuvių mokyklos svetainėje. Bus užkviestas kalbėtojas, kuris vėliausiu laiku atvyko iš Lietu-

vos, bus dainų, muzikos ir du mažji veikalukai perstatyti scenoje. Vėliaus pranešime smulkiau apie programą sudėtį per spaudą, ir visa kita kas bus daroma.

A. Sabeika.

New York, N. Y.

Lietuvių Spaudos
Klubo darbuotė

SLA patalpose, 307 West 30-th St., New York, N. Y., 1940 m. rugsėjo 26 d., 8 val. vakare įvyko Lietuvių Spaudos Klubo narių mėnesinis susirinkimas. Susirinkimą atidarė ir vedė LSK išdininikas kun. A. Milukas (LSK pirm. dr. Vinikas ir vice pirm. Pr. Lapienė nedalyvavo). Pirmiausiai pirmininkauja n t is kun. A. Milukas paskyrė A. S. Trečioką LSK korespondentui iki sekančio klubo susirinkimo.

Klubo sekr. Vincas Jankauskas perskaitė LSK pirmesnio susirinkimo protokolą, kuris visais balsais priimtas. Valdybos ir komisijų pranešimai išklausti ir visais balsais priimti.

Klubo oficialūs atstovai: Jieva M. Trečiokienė ir A. B. Strimaitis padarė pranešimą apie atsituvusį seimą Philadelphia, Pa. rugsėjo 1 ir 2 dd. Vincas Ambrazevičius ir Vincas Jankauskas padarė pastabas, kad seime kilęs nesuipratimas reikale įtartų bolševikuojančių atstovų, kuriuos Jonas V. Grinius ir Petras Pivarnas užtarė ir bandė pateisinti.

New York Times atstovo p. Tolišiaus priėmimas, kuris buvo klubo numatytas neįvykęs. Komisija: V. Jankauskas, A. B. Strimaitis ir P. Bukšnaitis palikti ir toliaus šiuomi reikalui rupintis.

LSK yra nutaręs minėti 50 metų Varpo sukaktį. A. B. Strimaitis pranešė, kad jau turis parašęs atatinamą paskaitą šiam minėjimui. LSK nutarė j paskaitą pakviesti Moterų Vienybę. Paskaita įvyks Alliance Hall, 197 Grand St., Brooklyn, New York, spalio mėn. 15 d., 8 val. vakare.

A. B. Strimaitis pranešė, kad jau yra paruošta spaudai knyga paminėjimui Vinco Ambrazevičiaus darbuotės. Knyga leidžiama bus klubo vardu, o ją atspausdinti yra pažadėjęs Juozas J. Bačiūnas, Sodus, Mich.

Perstatytos ir visais balsais priimtos j LSK sekančios narės: Ona Valaitienė, Marė Strumskienė ir Petronėlė Jurgeliūtė. A. S. Trečiokas, LSK korespondentas.

Rockford, Ill.

Rezoliucija delei
Lietuvos užgrobimo

Rockfordo lietuvių masinis susirinkimas įvykęs rugsėjo 22 dieną, šių metų, Gritz svetainėje, 510 Island Ave., pirmė sekančią rezoliuciją:

Kadangi Lietuva buvo Sovietų Rusijos užpulta ir neteisėtai užimta birželio 15 d., šių metų; ir

Kadangi šitokis Sovietų Rusijos užpuolimas ir Lietuvos užgrobimas yra prasizengimu netik prieš tarptautines teises, bet ir sulaužymas padarytų sutarčių tarpe Lietuvos ir Sovietų Rusijos; ir

Kadangi Sovietų Rusija su savo armija ir politinių agentų pagalba privertė Lietuvos valdžią rezignuoti, ir "išrinko" tokią valdžią kokia Sovietų Rusijai patinka, ir kuri vėliaus su Sovietų Rusijos pagalba panaikino Lietuvos nepriklausomybę, ir "prašė" prijungti Lietuvą prie Sovietų Rusijos; ir

Kadangi Sovietų Rusija prievarta Lietuvai užkorė komunistinę tvarką, kurios Lietuvos žmonės nenori; ir

Kadangi šitas Sovietų Rusijos žygis yra atliktas suvališkai be Lietuvos žmonių pritarimo;

Todelei, mes griežtai protestuojame ir pasmerkiame šitoki Sovietų Rusijos ir jos agentų neteisėtą pasielgimą. Ir tuomi patim mes išreiškiame savo dėkingumą Suvienytų Valstijų valdžiai už nepripažinimą Lietuvos užpuolimo teisėtu per Sovietų Rusiją, ir už paramą Lietuvai delei jos nepriklausomybės.

Toliaus, mes pasmerkiame komunistų propagandą ir jų veikimą šioje šalyje, ir pasižadame mūsų paramą Suvienytų Valstijų valdžiai daboti demokratijos principus ir šios laisvos šalies nepriklausomybę.

Šį protesto susirinkimą surengė sekančios vietinės lietuvių kuopos ir draugijos: SLA 77 kuopa, SLRK 137 kuopa, LDD kuopa, Kultūros Draugija ir Piliečių Klubas.

Pius G. Aleksynas,
Susirinkimo pirmininkas.

Detroit, Mich.

Gražuolių piknikas
puikiai pavyko

Detroito Lietuvių Dailės choro gražuolių piknikas, kuris buvo surengtas rugsėjo 8 dieną, Capital parke, galima sakyti visais atžvilgiais gerai pavyko. Oras pasitaisė labai gražus ir šiltas, taigi ir publikos privažiavo virš tukstantio. Šiame gražuolių piknike dalyvavo didelis skaičius jaunimo, ypač daug gražių lietuvių. Kontesto teisėjams buvo labai sunkus darbas išrinkti gražiausią lietuvaite, nes Detroito mergaitės visos gražios. Laimingoji mergaitė buvo išrinkta panelė Violet Kamer, 571 Harmon, Detroit, kaip gražiausioji, ji įsigijo aukštos garbės titulą "Miss Lithuania of Detroit, 1940". Antrą vietą laimėjo Bernice Kundel. Trečią vietą laimėjo Alice Telmont. Jos abidvi taipgi gražios ytin mergaitės. Kas žino, gal kitais metais viena iš jų bus "Miss Lithuania 1941". Teisėjams paskelbus rinkimų rezultatus, pereinę metų "Miss Lithuania", p-lė Mary Yotkois, įteikė laimėtojai p-lei Violet Kamer didelį ir gražų gyvų gėlių buketą ir laimėtojos kaspina, tuo lyg perduodama įpėdinei vardą ir garbę, kuri jai teko pereinantis metais. Taipgi buvo gražios dovanos suteiktos ir toms višoms, kurios dalyvavo konteste.

Teisėjų grupė susidėjo iš žymių ypatų: inž. Antanas Walschimas, inž. Eugene Ziurya, adv. Alex Conrad, dr. A. J. Andrews ir teatrų savininkas Victor Petrikas. Laikė kontesto pirmininkavo ir gražuoles perstatinėjo jauna ir gabi advokatė Stephanie Masytė, darbšti Dailės choro narė. Kurie dalyvavo piknike, visi buvo patenkinti, visi linksminos iki vėlai nakties.

P. Kučinskas.

BIZNIERIAI GARSINKITES
SLA ORGANE TEVYNEJE

SKAITYKITE KNYGĄ

Amerika

Rinkinyas įvairių faktų, žinotinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliavusiems lietuviams.

Kaina ----- \$1.00

TEVYNES

ADMINISTRACIJA
307 West 30-th Street
New York, N. Y.

The following Table of Values, based on the American Experience Table of Mortality and Craig's Extension with interest at 3½ per cent per annum, according to Illinois Modification Method, less a surrender charge not greater than two per cent of the sum insured, sets forth the amounts of cash or loan value and the amounts of paid-up endowment insurance available at the end of each completed year for \$1,000 sum insured. The amounts apply pro rata to this Certificate.

VALUES
owment, Cash and Paid-up Values

Žinios iš Lietuvos

Mirė mokytojas Pranas Mašiotas

Iš Kauno gauta žinių, kad ten mirė Pranas Mašiotas, žinomas pedagogas, ypač pasižymėjęs kaip vaikų pedagoginės literatūros rašytojas. Velionis jau nuo senų laikų dirbo publicistinį darbą ir rašinėjo "Aušroje" ir "Varpe". Sovietų Lietuvos aukščiausiosios tarybos prezidentas, kaip nutarime sakoma, "atsižvelgdamas į Prano Mašiotą, kaip liaudies auklėtoją, pedagogo ir jaunimo literatūros kurėjo didelius nuopelnus, nutarė jį palaidoti valstybės lėšomis ir švietimo liaudies komisaro pavaduotojui draugui Liudai Girai pavedė organizuoti visuomenės velionies laidotuves.

Šios "valstybinės laidotuvės", be abejo, reiškia ne daugiau ir ne mažiau, kaip lietuvių tautai didžiai nusipelnusio vyro pomirtinį išjuokimą. A. a. Pranas Mašiotas visą savo ilgą amžių kovojęs už lietuvių tautos laisvę, o štai dabar Lietuvos nepriklausomybės duobkasiai rinktą jam "valstybinės laidotuvės". Tenka dar priminti, kad ponis M. Urbšienė, velionies duktė, kartu su vyru, nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministru, yra išvežti Maskolijos gulumos.

Areštuotas gen. Nagevičius

Iš Lietuvos atėjo trumpa žinutė: "Sūmit generalas V. Nagius-Nagevičius ir V. Mašaitis, buvęs ministerių kabineto generalinis sekretorius". Lietuviai yra areštuojami Lietuvoje kasdien. Apie areštus jau dabar sunku ir patirti, ir taip jau sunku patirti, kas su areštuotais atsitinka.

Gauta taipgi žinia, kad keltas žymų lietuvių buvo sušaudyta jiems bandant pabėgti į Vokietiją.

Tikisi pagalbos iš "galingosios" Sovietų Rusijos

Likviduojamų Žemės Ukio Rumų direktoriaus agr. Vasinausko pasikalbėjimas "Dirbo Lietuvoje" apie liudną Lietuvos žemės ūkio buklę išaukė pikta Lietuvos komunistų partijos centralinio komiteto Žemės ukio skyriaus vedėjo K. Didžiulio replika. Pasak jo, agr. Vasinausko paskelbti faktai esą neteisingi, o jo padarytos išvados esančios klaidingos. Gyvulių skerdimas busias ir toliau laikomas kenkiu. Girdi, agr. Vasinauskas užmiršęs, kad Tarybų Lietuva esanti dabar nebe "mažytė senoji Lietuva, kuri visų buvo išnaudojama, bet iš niekur negalėjo sulaukti pagalbos, bet dalis Galingosios Tarybų Sąjungos, kuri reikale galės ją padėti".

Pasižiūrėsim, kaip pati šurde paskendusioji "galingoji Sovietų Sąjunga" padės Lietuvai! Tenka tik prisiminti, kad prieš Lietuvos okupaciją, Lietuvos žemės ūkis pajėgavo prigaminėti tiek gėrybių, kad užtekdavo išmaitinti ne tik 20,000 rusų karių, kurie apsiųrenvo Lietuvoje, bet dar didelį kiekį buvo gabenami ton pačion "Galingojai Sovietų Sąjungon", nekalbant jau apie Lietuvos prekybos santykius su kitomis valstybėmis.

Nėra jokios abejonės, kad ta "galingoji" Sovietų Rusija greit suvalgys Lietuvos duoną, išsiųs Lietuvos maistą, ir suvalgys Lietuvos gyventojus su Rusijos gyventojais, kad ir Lietuvoje žmonės būtų nudrįkę ir suvargę kaip Rusijoje. Taip Rusija padarė su kitais jos užkariautais kraštais, taip padarė ir su Lietuva.

Lietuvoj jau stoka batų, kaip ir Rusijoje

Išgalėjus Lietuvoje bolševikams, gyventojai suskato sudarinėti įvairių prekių atsargas. Dabar Vilniaus miesto ir jo srities prekybininkai ipareigojami pranešti apie tuos asmenis, kurie sudarinėja atsargas. Pas tokius žmones tuojau pat busianti padaryta krata. Ryšium su batų ir odos stoka, kai kurie batsiuviai ir prekybininkai pakėlė kainas net 200—300%. Prekybos komisariato atstovas Vilniuje ispėja, kad už kainų kėlimą bus baudžiama ne tik pinigėmis baudomis, bet ir priverstina darbo stovykla ir abiemis bausmėmis kartu. Deja, istorija rodo, kad vien bausmėmis prekių nepagaminsi. Sovietų Rusijoje bausmės vykdomos jau virš 20 metų, bet prekių kaip nėra, taip nėra...

Tuščios kalbos

Matyt, kad dabartiniams Lietuvos valdovams jau nusibodo amžini mitingai, kurie dabar vyksta. Tikriausiai pasakius, okupantams buvo svarbu sudaryti vaizdą, kad Lietuvoje prasideda "laisva gadyne", kurioje kiekvienas gali plepėti, ką tik nori. O dabar, kai jau okupantai formaliai atsisėdo Lietuvoje, tuomet galima ir nebemitinguoti. Štai ką tuo reikalu rašo Lietuvos komunistų partijos organas "Tiesa":

"Ivairiomis progomis, susirinkimuose, pasitarimuose, mitinguose, sakoma daugybė kalbų... Tačiau labai blogai ir labai žalinga, kad kalbos tuščios ir nieko nepasakančios. Tuščioms kalboms reikia paskelbti kovą. Neleistina, kad tuščiomis frazėmis pasipuošę žmonės kvailintų darbininkus". O kas gi daugiausia kvailina darbininkus tuščiomis frazėmis, jei ne komunistų partija?

Lietuviai netenka savo butų

Gaunam žinių, kad Lietuvoje gyventojai iškraustomi iš savo butų ne tik didesniuose miestuose, bet ir miesteliuose. Į iškraustytus butus ateina apsigyventi maskoliai okupantai, ypač sovietų karininkai. Šiomis dienomis iš Salantų miestelio (Kretingos apskr.) iškraustytas net vienas restoranas, nes jo prireikė raudonajam karininkui.

Uždaryta Kauno meno mokykla

Kauno meno mokykla nuo rugsėjo 1 d. uždaryta. Nuo tos pat dienos atidaromos dvi dailės mokyklos, viena — Vilniuje, antra — Kaune. Vilniaus dailės mokykloje bus dėstoma: skulptūra, tapyba, grafika. Kauno (dekoratyvinės-taikomosios) dailės mokyklos yra šie skyriai: dekoratyvinė architektūra, dekoratyvinė skulptūra, dekoratyvinė tapyba, taikomoji grafika, keramika.

Komisija darbo įstatymams ruošti

Darbo ministro įsakymu, prie darbo ministerijos sudaryta komisija darbo įstatymams ruošti. Į komisiją įeina: darbo apsaugos departamento direktorius Micelmacheris, jursikonsultas adv. Kacas, vyr. darbo inspektorius Akelaitis, referentas Strimaitis ir inž. Tiškus, profesinių sąjungų atstovai — Balcevičius ir Kavaliauskas.

Savaimė suprantama, kad komisijos pirmininku paskirtas ne kas kitas, kaip Micelmacheris, kuris savo jursikonsultu paėmė adv. Kacą...

Lietuvos ministrų tarybos generalinis sekretorius

Raudonosios Lietuvos ministrų tarybos generaliniu sekretoriu paskirtas Viktoras Prėskienis, iki šiol buvęs ministrų tarybos kanceliarijos direktoriu. Už komunistinį veikimą jis 1933 m. buvo suimtas ir nuteistas 5 metus kalėti. 1937 m. jis buvo iš kalėjimo paleistas, bet ir toliau veikęs komunistų partijoje, kuri, kaip žinoma, visada kasė duobę Lietuvos valstybės nepriklausomybei.

Nauji komisariai Sovietų Lietuvoj

Sovietų Lietuvoje paskelbta eilė naujų paskyrimų. Valstybinės plano komisijos pirmininko pavaduotoju paskirtas Džidas Budrys; finansų komisaro pavaduotoju — Tadas Zaleskis, žemės ūkio komisaro pavad. — Povilas Šklėrius; sveikatos komisaro pavad. — Jonas Parnarauskas; švietimo komisaro pavaduotojais — Liudas Gira ir Juozas Žiugžda; vietinės pramonės komisaro pavad. — Chaimas Alperavičius; darbo komisaro pavad. — Albertas Knyva; komunalinio ūkio komisaro pavad. — Vladas Banaitis; socialinio aprūpinimo komisaro pavad. — Valerija Narvidaitė; teisingumo komisaro pavad. — Kęstutis Domaševičius; maisto pramonės komisaro pavad. — Viktoras Juozapavičius ir Valstybės kontrolės komisaro pavad. — Jonas Kalvinis.

Lietuvoj jau negalima nusipirkti nei batų nei drabužių

Tris mėnesius po bolševikų šeimininkavimo Lietuvoje jau įvestos kortelės visai eilei prekių, nes jų jau nebegalima gauti. Prekybos komisaras išleido įsakymą, kuriuo visiems perkėjams įvedami pirkimo lapai, pagal kuriuos parduotuvės parduoda tekstilės, galanterijos, odos ir avalynės prekes. Šiems lapams gauti reikia pereiti ištisas stacijas. Darbininkai ir tarnautojai juos gauna per įmonių ir įstaigų, kuriose jie dirba, darbininkų ir tarnautojų komitetus arba profsąjungas. Kariams lapus išduoda jų dalių viršininkai, valstiečiams — vietos valscių savivaldybės, valstybės įstaigų tarnautojams — jų įstaigos, laisvųjų profesijų asmenims — jų profesinės sąjungos, o visiems kitiems — vietos milicijos organai. Pirkimo lapas numato savininko pavardę ir vardą, gimimo laiką ir vietą, paso No., išdavimo laiką ir vietą, įstaigos pavadinimą, be to, kiek išlaiko asmenų. Tokie pirkimo lapai išduodami tik tiems, kurie pristato pasą, kuriame daromas pažymėjimas apie lapo išdavimą. Blankas pirkimo lapams gauti išduoda apskričių milicijos vadai, kuriems pristatomi ir sąrašai asmenų, kurie gavo lapus. Tačiau su tokiais sunkumais gauti pirkimo lapai dar nieko neduoda, jeigu negaunama pačios prekės. O štai kaip įsakymas numato visą tolimesnę procedūrą: "Pirkėjai, pirkdami prekes, privalo pardavėjams pateikti pirkimo lapus ir pasus, kurie, patikrinę, kad lapo No. atitinka pasą, pažymėtam išduoto lapo Nr. ir kad pirkėjas perka tik jam būtinius prekių kiekius, užpildo blanko reikalaujamas žinias ir prekes parduoda. Parduotuvės privalo vesti sąrašus, pažymėdamas pirkėjo pavardę ir vardą, pirkimo lapo Nr., komiteto prekių ir už kokią sumą parduota. Šie sąrašai turi būti laikomi parduotuvėje. Jei pirkėjas yra užimtas tarnybiniu

ar profesiniu darbu, prekes jam su jo pasu gali pirkti jo šeimos nariai arba bendradarbiai. Taip pat be pirkimo lapo savininko prekes gali pirkšti į pirkimo lapą įrašyti pirkimo savininko išlaikomieji asmenys, tačiau jie privalo turėti be pirkimo lapo savininko dar ir savo asmens dokumentus. Pagal pirkimo lapą nupirkto prekės gali būti naudojamos tik savo reikálams; perleisti jas visas arba jų dalį kitiems asmenims draudžiama. Pamatę pirkimo lapą, jo vieton iš jų išdavusių organų gali gauti kitą, tačiau ne anksčiau, kaip per 3 mėnesius nuo pranešimo apie pametimą. Nusižengę šiai instrukcijai asmenys bus baudžiami visu įstatymų griežtumu. Instrukcija veikia nuo jos paskelbimo dienos".

Bendra Lietuvių Veikla Amerikoje

LONGINAS BUNIS JR.

Jaunas ir gabus smuikininkas, davęs daugelį koncertų didžiausiose Amerikos miestuose ir visur turėjęs didelio pasisekimo. Jis spalio 20 dieną dalyvaus Lietuvių Radio Dr-jos koncerte, vadovaujant J. Ginkui. Koncertas įvyks Grand Paradise svetainėje, 318 Grand St., Brooklyn, 4:15 valandą po pietų. Be to, dalyvaus ir šie dainininkai ir menininkai: Janė Žukauskaitė lyrinis sopranas, Longinas Būnis Jr. smuikininkas, Juozas Olšauskas, kanklininkas, Angela Maslauskaitė sopranas, Adelina Dragunaitė kontraltas, K. Hoffmannas baritonas, Justas Jankus pianistas ir kiti. Po koncerto 7:30 val. vakare šokiai, kuriems gros Adomo Jezavito orkestra. Salęj sound system bus įvesta Vik. Kekerio. Įžanga: rezervuotos vietos \$1.00 ir 75c., nerezervuotos 50c., šokiams 40c. Visa lietuviška Brooklyn'o ir apilinkės visuomenė kviečiama į šį didingą koncertą spalio 20 dieną.

L. R. D.

Ansonia, Conn.

Bus prakalbos Lietuvos gynimo reikale

Visos vietinės draugijos yra prisituntusios savo delegatus į komitetą atsteigti Lietuvos nepriklausomybei, butent, Lietuvių Politiško Klubo ir Šv. Antano draugija, Ansonijos Lietuvių Šviesos dr-jos, DLK Vytauto draugija, Šv. Onos draugija, SLA 66 kuopa ir SLRKA 32 kuopa. Komiteto valdyba susideda iš sekamų asmenų: J. Žilevičiaus, pirm., J. Radzevičiaus, rašt., A. Baranausko, išdininko. Komitetas savo susirinkime nutarė suaukti viešą susirinkimą, kuris įvyks spalio 20 d., šių metų, 7 val. vakare, parapijos svetainėje. Rengimo komisijai J. Žilevičia ir J. Radzevičia. Kalbėtojai bus L. Šimutis, taipgi yra užkviestas Vitautas Abraitis, ką tik atvykęs iš Lietuvos, kuriam pačiam teko matyti rusų okupaciją. Dėlto bus žingeidų pasiklausyti. Taipgi yra užkviestas ir vietinis klebonas kun. V. Karauskas, kurio kalba visuomet yra patriotinga. Taipgi rengimo komisija pranešė, kad bus dainų programos, kurį išpildys Šv. Antano parapijos choras.

Ansonijos lietuviai tautos reikaluose niekur nėra atsilikę. Reikalas buvo turėjom V. V. S. skyrių, ir kaip nuvargintas Vilnius buvo atatekęs Lietuvai, tuojau turėjome Vilniaus fondą. O dabar, netekus Lietuvai nepriklausomybės, tuojau susiorganizavo komitetas Lietuvai pagelbėti nepriklausomybę atsteigti.

Dar reikia priminti kaip V. V. S. skyrius, paskiau Vilniaus fondas ir dabartinis komitetas visada susidėdavo iš visų vietinių draugijų po 3 atstovus iš kiekvienos. Todel kaip višada, taip ir dabar turėtumėm skaitlingai susirinkti kaip

Turime tikslų žinių, kad Lietuvos parduotuvėse beveik visiškai nebegalima gauti nei tekstilės, nei avalynės, nei galanterijos prekių. Todel dabar ir įvesti šie lapai, kurie tačiau gyventojams nieko nepadės, nes prekių vis vien nėra. Labai daug prie Lietuvos ištuštinimo prisidėjo raudonarmiečiai, ypač karininkai, kurie pirmomis dienomis pirkosi viską, ką įmanydami. Ypač iš komunistinio rojaus atvykusių raudonarmiečių akys užsidegavo, pamačius tekstilės ir odos prekes, tad jie pirkosi šių prekių, todėl jų pirmiausia ir pristigo.

Užteko laimingo gyvenimo po Stalino konstitucijos saule 3 mėnesių, kad jau pritrūktų drabužių, baltinių ir avalynės! Kas bus dar už 3 mėnesių?

Earl Harrison taipgi praneša, jog naujas "Tautybės Kodeksas", kuris ką tik abiejų butų tapo priimtas ir laukia prezidento pasirašymo, jokių būdu neličia ateivių registravimo programą. Naujas Kodeksas pradeda veikti tik 90 dienų po prezidento pasirašymo. Tokiu būdu kodeksas pradės veikti po užsibaigimo registravimo programos, gruodžio 26 d., 1940.

AR JAUCIATES NUVARGĘ — BE VIKRUMO?

Skanda galvą—įspūt viduriai? Kada tik užsiėmė jūm žarnos, išpūta viduriai, dvokia kvapas, atitrumas, užkietėjimas, imkite FEEN-A-MINT. Tai malonus skonio liuosojanti krantoms guma. Švelniai bet tikrai liuosuoja viduriai. Imkite eliant gult. Ryte jaukite tikrą palengvinimą ir atgrauist vkrumą. Jaujū ir senų milionai naudojai nebrangiu FEEN-A-MINT. Jis tinka ir jūm žemai. Nusipirkit FEEN-A-MINT šiandien.

10c

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Su Angliškais Pasiškinimais — Pritaikyta Amerikos Lietuviams Sutaaisė DR. D. PILKA

Gramatikoje pilnai išdėstyta visos kalbos dalys ir pagrindinės rašybos taisyklės — žodžių daryba, linksniavimas, asmenavimas, sintaksė, skyriamųjų ženklių nurodymas ir apie 1,500 veiksmažodžių angliškais žodynėlis.

KAINA \$1.00 su pristatymu. Agentams ir mokykloms duodama nuolaida. Reikalaukite pas DR. D. PILKA, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI MUSŲ GYDYTOJAI

Adv. F. J. Bagočius,

"Keleivio" Name,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. K. P. Gugis,

Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434.
Namuose: 3323 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakaraais: 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis,

50 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRIangle 5-3622
Tel.: EVergreen 8-7179

Dr. G. J. Tarulis,

Osteopatas Gydytojas,
7912 So. Halsted Street,
Chicago, Ill.
Valandos: 10—5 ir 7—9.

KNYGĄ APIE DŽIOVĄ

IR TUBERKULOZĄ
KAINA 25 CENTAI

Parasė ir parduoda

Dr. Ignatas Stankus,

1210 So. Broad Street,
Philadelphia, Pa.

MUSŲ BIZNIERIAI

John Naghten & Co.

Established 1863

Insurance

1903 Insurance Exchange

Chicago, Illinois

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS

SLA N A R Y S

Tel. So. Boston 9423

322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance

Specializuojam: Biznias,

Gyvenimo Namais ir Farmom

Mandagus ir Greitas Patarnavimas

SUSIVIENIJIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikalą su lietuvišiais profesionalais arba biznieriis, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo Tėvynės skelbdami joje savo profesijos arba biznio kūrtoke?

Remkite tuos Profesionalus, Biznieriis ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą Tėvynę.

JUBILIEJINĖ "DIRVA"

TIK \$1.00 VISAM METUI

Specialiai, \$2.00 laikraštis už \$1.00 metams iki galo metų! Tiems kurie "Dirvos" dar neprenumeruoja!

Tuoju, "Dirvos" skaitytojams bus patiekta dvi svarbios apysakos — tęsis per keletą mėnesių —

ALPIS, KESTUČIO IŠLAISVINTOJAS

Istorinė apysaka iš Kestučio kovų su kryžiuočiais.

Antra svarbi apysaka iš šių dienų Lietuvos gyvenimo —

KOMISARAS

Nepraleiskit "Dirvoje" nepaskaitę šių apysakų!

Pasinaudokit proga, užsirašykite "Dirvą" visam metui dabar tik už \$1.00. Siųskite dolerį tuojau.

"DIRVA"

6820 Superior Avenue,

Cleveland, Ohio.

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

NAUJIENOS

pirmas ir didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje.

turi savo korespondentus visuose Amerikos miestuose ir kituose pasaulio kraštuose.

paduoda vėliausias pasaulines žinias.

rasite neconsuruotų žinių iš Lietuvos.

prenumerata Amerikoje (be Chicago) kainuoja \$5.00, Chicagoje ir Europoje — \$8.00.

NAUJIENOMS—pinigus siųskite šiuo antraštu:

"NAUJIENOS"

1739 SO. HALSTED STREET

CHICAGO, ILLINOIS